

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 36(908) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. RUGSĖJO-SEPT. 2 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Kinairusamlema kapus Laimėta prieš kanad-ius

- AUSTRALINĖ LIETUVIŲ RINKTINĖ NUGALĖJO KANADOS OLIMPINĖ RINKTINĖ
- KINIJOS KOMUNISTAI ĮSPEJO MASKVĄ, KAD JI ŽENGIA Į KAPUS
- CHRUSČIOVAS PAKARTOTINAI TEISINOSI DĖL OKUPACIJŲ IR PAVERGIMO
- KONGO RESPUBLIKOS KARIUOMENĖ SUMUŠA KOMUNISTŲ AGRESIJĄ
- RIMTA JAV DEMOKRATŲ KONVENCIJA. JOHANSONAS PASIRINKO HUMPHREY
- MAKARIOS PAZ NASSERĄ
- POPIEŽIUS UŽ TAIKĄ
- SUKARNO AGRESORIUS

Rusų bolševikai, fenomeno liškai „išgydę“ eilę Europos vakarų komunistinių vadų: 1949 metais bulgarų Dimitro va, 1953 m. čekoslovakų Got tvaldą, 1956 m. lenkų Bieru tą, 1961 m. amerikiečių Fosterį, šiais metais du — prancūzų Thorezą ir italų Togliatti (ar ne imponantiškas są rašas?), susidūrė su kinų ko munistais, kurie nepasidavė Mao Tse-tungo „gydymui“ ir yra pasirodę „gydyti“ N. Chruščiovą. Tuo būdu pir mą kartą taip atvirai ir grie žtai

RUSŲ BOLŠEVIKAI SUSILAUKĖ PASIPRIE- ŠINIMO IŠ PAČIŲ KOMUNISTŲ

nes rusams dabar jau prieši nasi ne vienų kinų komunis tai, bet rusams priešinasi ir kitų tautų komunistai, ku rių skaičius gausėja.

Daug reikšmingesnis fak tas, kad rusų bolševikai ne tik tiktai susilaukė pasipriešini mo iš kitų kraštų komunistų, bet rusams tie kiti pradėjo sa kyti teisybę viešai ir į akis. Ir tai dabar daro jau daugel is kitų kraštų komunistų, kai anksčiau jie bijojo rusų teroro, dominavusio visą jų sistemą.

PATYS KOMUNISTAI
PRAKALBĖJO IR APIE
RUSŲ IMPERIALIZMĄ,

kurį anksčiau rusai aiškinda vo kaip kapitalistų „išmislą“, nukreiptą prieš komunizmą.

Kinų komunistai ir šioje srityje pirmieji pasakė ru sams atvirą žodį: rusai imperi alistai ir kolonialistai. Ki nai šita aiškiai, atvirai ir tei singai pasakė. Todėl

CHRUSČIOVAS TEISINO SI SKANDINAVIJOJE IR DABAR TEISINASI ČEKOSLOVAKIJOJE.

bet nieko įtikinti negali. Da lyvauddamas Čekoslovakijos „išlaisvinimo“ sukaktuvėse jis kalbėjo, esą Vakarai tei gia, kad komunizmas ir rytų ir vidurio Europą atneštas „ant rusų durtvų“. Bet Chr usčiovas, bandydamas nuneig ti, tiktai tuščiai ir melagingai kalbėjo, jog sovietų oku puotos valstybės ir valsty bės padarytos satelitais, pa čios pasirinkusios komuniz mą. Jeigu taip būtų, tai

PABALTIJŲ VALSTYBIŲ
LIAUDŽIAI OKUPAN TAS TUOJAU SUTIKTŲ LEISTI LAISVUS BALSAVIMUS.

Bet vien jau tas faktas, kad rusai laisvų balsavimų bijo, „kaip velnių: kryžiaus“, įrodo, kad rusai okupuotus kraštus, kuriems primetė jė ga savo okupaciją, laiko pa vergime jėga ir smurtu, to dėl ir nesutinka liudžiai leis ti laisvai pasisakyti.

Chruščiovas akiplėšiškai melagingai bando aiškintis, bet nieko savo aiškinimui ne gali įrodyti. Ir ne vien kinų komunistai sako, kad

NE AMŽINAS SOVIETI NIS IMPERIALIZMAS IR SOVIETINĖ OKUPACIJA.

Sovietinį imperializmą ir kolonializmą stipriau prade da kelti viešumon ir kinai, ir kitos tautos. Ir tikrai jam ateis galas greičiau, negu kai kas mano.

JAV skr. D. Rusk, kalbė damas JAV užsienio politi kos klausimais, taip pat pasa kė, kad

KOMUNISTINIS FRON TAS PATS SAVAIME SUIRO,

nes yra pastatytas ant melo, apgaulės, kuri tiktai todėl lai kėsi, kad buvo palaikoma te roro priemonėmis. Kai tiktai prasiskverbė teisybės ir lais vės spindulys, pradeda griū ti visas melo ir prievartos pa statas, koks yra sovietinis imperialistinis bolševizmas, vadinamas tai socializmu, tai komunizmu, bet neatitinkas nė vienam tų vardų.

Praejusi savaitė vyko dau giau, visą pasaulį domi nančios,

JAV DEMOKRATŲ KONVENCIJOS ŽENKLE.

Konvencija, priešingai res publikonų, pasirodė labai rim ta ir labai įspūdinga. Demo kratai kėlė vien esminius klausimus, kurie liečia žmo nių gerbūvį, pilietines teises ir tarptautinio gyvenimo klau simus, laisvės pagrindus. Ir visa tai didelio saikungimo, rimties ir esmės visumu. Gali ma teigti, kad jau vien kon vencijoje

RESPUBLIKONAI TAPO SUMUŠTI

drauge su jų kandidatu į pre zidentus—Goldvateriu. Nors šis kompanijoje liečia svar bius klausimus, keldamas de mokratų tūlus silpnumus, bet jo paties ir jo srovės silpnu mai nepalyginamai dides ni ir nepataisomi.

Johnsonas ir vicepreziden tus pasirinko labai rimtą kan didatą Horacio Hubertą Hu mphrey, kurį žada įjungti į visus svarbius valstybės dar bus ir padaryti tikrą JAV prezidento padėjėjų, kai iki paskutinių beveik laikų JAV viceprezidento rolę buvo pa syvi. Tai yra svarbu ir reikš minga.

KITI TARPTAUTINĖS REIKŠMĖS ĮVYKIAI

tebesivysto dramatiškai. Jie tai ir kelia didžiausį susirūpi nimą, kuris, atrodo, nėra dau geliui suprantamas ir giliau perprantamas.

Kipro klausimas tapo į pai niavas patekusia problema. Makarios nuvažiuavo tartis su Naseru. Tai greičiau demons tracija, ne realus žygis, ku ris galėtų atnešti apčiuopia mos naudos. Dėl to Kipro problema tebėra stagnacio joje, nors Graikijos ir Turkijos valdžios tariasi.

Graikija min. pirm. Papan dreu poreikiu aiškiai

KITOS ŽINIOS

— Kinijos komunistai dėl rusų komunistų šaukiamo su važiavimo pakartojo: kai su sirinksite Maskvoje, tuo jūs įžengsite į komunizmo kapą...

— Žemėje dabar gyvena 3 milijardai ir 100 milijonų gyventojų, iš kurių Kinijoje 20% viso Žemės gyventojų. Didžiausis pasaulio miestas — Japonijos sostinė Tokio.

— Vietnamo rsvoliucinė ta ryba paskyrė generolų trium vratą dviem mėnesiams, kurių metu bus išrinktas parlamen tas, o šis išrinks prezidentą.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE VAKARŲ ŽURNALISTAI LIETUVOJE

Maskvoje akredituoti Va karų valstybių spaudos kores pondentai, apsilankę Estijoje ir Latvijoje, rugpjūčio 14— 16 dienomis lankėsi Lietuvo je. Rugp. 14 d. lėktuvu į Vilnių buvo atvykę Anglijos, Indijos, Jugoslavijos, JAV, Lenkijos, Meksikos, Prancū zijos, Urugvajaus ir Fed. Vo kietijos spaudos bei radijo atstovai.

Atvykusiems parodytas Vilnius ir kai kurios, papras tai turistams ar „pažangių jų“ ekskursijoms rodomos vie tos. Vilniuje jie matė istori nius pastatus, dvi gamyklas (gelžbetoninių konstrukcijų ir gražų), „Liesos“ redakci ją. Juos nuvezė į Pliurciupį, kur kalbėtasi su paminklo au torium skulpt. G. Jokūboniu. Grįždami į Vilnių jie aplan kė Rūdininkų girią. Aiškini mus teikė G. Zimanas. Paga liau Trakuose užsienio sve čiai galėjo pamatyti apylin kes ir pilies muziejų.

Svečius informavo režimi

KAS NAUJA KANADOJE MAŽEJA KANADOS DEFICITAS

Finansų min. Gordon prane šė, kad biudžetinis defic itas yra žymiai mažesnis, ne gu jis pranešė apie tai kovo mėnesį, 1963-64 metų biudž to balansas parodė, kad defi

cit, kuris buvo 685,000,000

dabur yra 619,000,000 dol., sumažėjo 66,000,000 dol.

SUMAZEJO NEDARBAS

Oficialūs birželio mėn. 30 dienos duomenys rodo, kad nedarbo pašalpas gavo 201, 919 asmenų, 50,000 mažiau, kaip gegužės mėn. ir 18,000 mažiau, negu praejusiais me tais tuo pačiu laiku.

Birželio mėn. nedarbo iš mokėjimų darbininkams bu vo 16,500,000 dol., kai gegu žės mėn. išmokėta 33,100,000 dol.

FEDERALINIAME KANADOS PARLAMENTE

vyksta aštrios kovos liberalų su konservatoriais. Vienam Naujosios demokratų parti jos nariui paklausus, kada vy riausybė patieks pensijų įsta tymą svarstyti, min. pirm. L. Pearsonas atsakė, kad tai daugiau priklauso nuo kon servatorių lyderio Diefenba kerio. Jeiku bus sulaukta kon servatorių varoma obstrukci ja, bus patiektas pensijų įsta tymas. Diefenbaker dėl tokio pasisakymo protestavo.

KYLA KANADOS EKSPORTAS

Statistikos biuro duomeni mis Kanados eksportas per pirmąjį šių metų pusmetį ver tinamas 3,833,600,000 dol., kas yra 22% daugiau, negu pernai. Į JAV išvežta 52.4% viso eksporto. Daugiausia iš

Šeštadienį, rugpjūčio 29 dieną Toronte įvyko Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės rungtynės su Kana dos olimpine rinktine. Lietu vių rinktinė išlaikė Austrlijo je triumfališkai iškeltą lygį ir Kanados olimpinę rinktinę nugalėjo 96 : 86 santykiu. Sveikiname mūsų nenugali mąją rinktinę, atlaikiusią Lie tuvios krepšinio, kaip Euro pos meisterio, garbę!

SANTYKIU 96 : 86

N. L. SPORTO SKYRIAUS VEDEJAS K. BARONAS

taip trumpai praneša apie rungtynes:

Š. Amerikos lietuvių rink tinė po audringos kovos, nu galėjo Kanados olimpinę rin ktinę 96:86 (33:40). Norma

liu laiku, rungtynės baigėsi lygiomis — 79:79. Sekė pen kių minučių pratėsimas, ku riame mūsiškiai pelnė septy nioliką taškų. Rungtynės ste bėjo tūkstantis žiūrovų. Pla čiau apie rungtynes ateinan čiam nr.

Lietuvių gyvenimo faktai

TARPTAUTINIS SOLIDA RUMAS LIETUVOS — LENKIJOS SUKILIMUI

buvo pareikštas specialiame Tarptautniame darbo žmo nių sąjungos, dabar vadinamos Socialistų internaciona lu, suvažiavime Londone 1864 metų rugsėjo 28 dieną. Dabar, rugsėjo 5 d. Briuse lyje susirenka Socialistų in ternacionalas paminėti savo 100 metų sukaktuves. Suva žiavime dalyvaus įvairių kraštų socialistų partijų ats tovai, jų tarpe ir rusų paverg tųjų valstybių atstovai. Lie tuvos socialistus atstovaus ekon. J. Glemža ir inž. J. Vil činskas. Kaip prieš šimtą me tų, taip ir dabar Lietuva yra rusų okupuota. Suvažiavimas todėl tuo klausimu priims okupaciją ir genocidą smer kiančią rezoliuciją. Ruošiam a paroda. Belgijos paštų valdy ba išleidžia pašto ženklą.

● Rūta Klmonytė - Lee, la bai gražiai vedusi Lietuvių Dienos programą kurios me tu labai rimtai rado progos pasisakyti apie Lietuvą, po Lietuvių Dienos turėjo Naw Yorke pasikalbėjimą apie Lie tuvą per radio ir televiziją. Jos pasisakymai rimti, aiš kūs ir teisingi.

● Skautai akademikai užbai gė savo stovyklą, kurioje aka deminis jaunimas gaivino sa vo lietuviybę, trijų organizaci jos šūkių fone: Dievui, Tėvy nei, Artimui.

● New Yorke prasidėjo Ka talikų mokslo akademijos po sėdžiai, kurių metu skaitoma daug paskaitų. Tai datai iš leisti praejusio susirinkimo darbai.

● Lietuvaitės—Stephens su moterų choru ir Razutienė su šokėjų grupe, po Lietuvių Dienos buvo pakviestos Ame rikos pavilione duoti dainų ir šokių programą amerikie čiams.

vežta žaliavų: miško, celiu liozės, geležies rūdos, naftos. Išvežimas į Britaniją padidė jo 23%.

KANADOS UŽS. R. MIN. P. MARTIN

Clevelando universitete ga vo garbės daktaro laipsnį ir ta proga pasakė kalbą, kurio je peržvelgė naujus užsienio politikos reiškinius. Jis ma no, kad nyksta geležinė už danga, blunka satelito sąvo ka ir komunistinėse valsty bėse vyksta kitimai laisvės kryptimi.

— Sovietų S-gos žemės ūkio min. Vorochenko su 4 ekspertais atvyko į Kanadą 3 savaitėm, kurių metu jie norį svarbiausia pasimokyti auginti galvijus.

— Statistikos biuras prane šė, kad 1964 metų liepos

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS

šaukiamas rugsėjo 6 dieną Či kagoje, Jaunimo centre: 5620 So. Cleremont Avenue. Suva žiavimo programoje numaty ta: pamoldos, 10.45 vainiko padėjimas prie paminklo Žu vusiems dėl Lietuvos laisvės, 11 val. iškilmingas posėdis.

7 val. vakaro, Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyks koncertas - vakariinė, ruošia mas: L. V. S., „Ramovės“ Či kagos skyrius, Čikagos Vy tauco Džiazojo bei gen. Teo doro Daukanto jūrų šaulių kuopų, L. Kar. Savanorų - Kūrėjų S-gos ir DLK Biru tės karių šeimų Moterų dr jos Čikagos skyrių.

KARTI TEISYBĖ

Čikagos biznierių Jonas Kaladauskas Lietuvoje besi lankydamas buvo gavęs leidi mą nuvykti į savo gimtinę Krosnėnus, Krosnos val., Ma riampolės ap. Tam tikslui jis pasisamdė taksi, tačiau jo vie no važiuoti neleido bet davė jam „palydovą“, kuris jį visą laiką „lydėjo“. Tėviskėje jam buvo leista pabūti tktai vieną valandą. J. Kaladaus kas, aprašydamas savo lanky mąsi Lietuvoje, „Naujienose“ sako: „Skristi specialiai į Vilnių, o vėliau imti taksi, kad aplėktum tokį ilgą kelią (apie 500 kilometrų) vien tiktai vienai valandai — tai jau turi būti kartus!“

● Letuvių Dieną New Yor ke aprašė keli JAV angliškė ji laikraščiai, kai kurie išidė jo ir Lietuvių Dienos nuot raukų.

● Susivienijimas Lietuvių Amerikoje — SLA džiaugia si, kad į organizaciją įstojo daugiau jaunimo. Tai gerai, bet to neužtenka. SLA turi išileisti į valdybą veiklių žmo nių, kurie į SLA organizaci ją pritrauks dar daugiau jau nimo.

mėnesio 1 dienai Kanadoje buvo 19,272,000 gyventojų. Per metus Kanados gyvento jų skaičius pakilo 344,000 as menų.

— Turkijos miestuose Ankaroje, Istambule, Izmir e, ryšium su Kipro krize, vyko demonstracijos, kurių metu apdaužyta SSSR, JAV, DB ir kt. atstovybių būstinės.

— Vietname komunistams kurstant nesantaikas tarp ka talikų ir budistų, užmušti 6 katalikai.

— Popiežius Paulius VI pa sakė kalbą už taiką, pažymė jęs, kad šis jo atsisaukimas ne už katalikybę, bet už žmo niškumą, privalomą visiems.

— Maskvai pagrasinus in tervencija Kipre, Turkija pa reiškė, kad tokiu atveju ji uždarys Dardanelus rusų lai vams.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
**LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.**

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje .....\$ 5.00	Canada .....\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika..\$ 5.50	America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00	Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Moralinė lietuvių pareiga

ATIDUOKIME KAS PRIKLAUSO

Jau baigiasi vasara. Kad ir nepergeriausia orui esant, vistiek daugelis mūsų atostogų stengėmės praleisti prie jūros, ežerų arba aplankyti savo gimines, pažįstamus, draugus bei pamatyti gražiąsias Kanados ir Amerikos apylinkes.

Tas žinoma, pareikalavo iš mūsų biudžeto šiek tiek išlaidų.

Grįžę iš tų iškylų, stengia mės apsimokėti nuomas, elektros, gazo, telefono ir kitas išlaidas, kad vėl galėtume tęsti normalų kasdieninį gyvenimą.

Nepamirškime apmokėti ir tos sąskaitos, kuri daugelio iš mūsų dar neapmokėta, tai Lietuvos ir lietuvių sąsąskaita, kurią mes tikrai esame įpareigoti apmokėti, nes esame gimę lietuviais.

Tos sąskaitos dydis — pagal mūsų materialinį pajėgumą. Bet galvojama, kad kiekvieno dirbančiojo nemažesnė kaip 100 dol., nes žmonėms su nepergausiomis šeimomis ir be didesnių nelaimių ar ligų neturėtų būti per daug sunku ir neturėtų būti gaila atiduoti Lietuvai duoklę.

Kiekvienam iš mūsų rūpi, kad mes kaip tauta išliktume gyva užsitęsiant ir ilgesnei išeivijai, kad mūsų vaikais trečioji ir ketvirtoji generacija vadintųsi lietuviais. Jei nesudarysime dabar pastovaus kapitalo, kuris galėtų duoti nuolatinę pajamą lietuvių išlaikymui reikalingam, jau sekančioji generacija vaikais lietuviškai nebekalbės. Nebekalbės dėl to, kad nebegalėsime išleisti vadovėlių šeštadienišioms mokykloms, nebeturėsime iš ko apmokėti kad ir minimalines išlaidas mokytojams, nes dabar gauname iš kai kurių provincijų valdžios paramą yra laikina, o lietuviški laikraščiai nebegalės išsilaikyti, nes nebebus kas juos skaito. Apie periodinius leidinius ar knygų leidybą galima ir galvoti.

Šiandien būdamas sveikas

ir darbingas nelabai nuskriausi save ir savo šeimą įnešdamas tą 100 dol. Pagalvokime, ar ilgai mes dar būsim darbingi, o nedarbingam žmogui lietuviškas spausdintas žodis bus dar brangesnis. Tada gal ir labai norėsi tą reikalingą remti, bet nebeturėsi iš ko, o tavo vaikams tas nebus taip suprantama.

Kanados Lietuvių Fondas, suorganizuotas mūsų pačių per rinktus atstovus — Krašto Tarybą, nori sutelkti tą nejudamą kapitalą, iš kurio pajamų galėsime išlaikyti lietuvių ir per daugelį generacijų, bet visų tų asmenų darbas, kurie įsijungė į mūsų telkimą negaudami net susidaromų išlaidų padengimo, bus bergždžias, jei mes savo įnašais prie jo neprisidėsime.

Labai gaila, kad daugelis Kanados lietuvių kolonijų to darbo dar nėra pradėjusios, o kur ir pradėtas labai lėtai eina. Montrealyje pasirodžius pirmosios dešimties žmonių šimtinėms balandžio pradžioje, nuo to laiko visiškai nebejudė. Toronto, kad ir pamažu, bet vis šiek tiek, kad ir po vieną kitą šimtinę per mėnesį sukaupia. Gal ten prašytojai uolesni, o gal lietuvių dosnesni.

Reikia manyti, kad vasarai pasibaigus ir montrealiečiai neliks abejingi šiam svarbiui reikalui, nes turime suprasti, kad Fondo efektyvumas priklausys nuo to, kaip greitai mes savo įnašais jame dalyvausime.

Su daugeliu iš Jūsų tuo reikalu kalbėjau, beveik visi pažadėjote, ištesėkite savo pažadą, padarykite savo įnašą ir tie, su kuriais neturėjau progos kalbėti, nes man prašyti yra daug sunkiau negu jums duoti.

Jūsų įnašus dalimis arba iš karto visuomet priims Lite darbo valandomis Fondo ston Nr. D-889.

Juozas Lukoševičius,
Kanados Lietuvių Fondo
Ilgalotinis Montrealyje.

Mielą kolegę

STASĘ VAISVILIENĘ IR JOS VYRĄ VLADĄ,

mirus Lietuvoje mielam tėveliui ir uošviui,
sunkioje valandoje užjaučia ir kartu liūdi

Rimkevičiai ir Niedvarai.

Lietuviai veikia visur

Šveicarija.

SLL ŠALPOS DRAUGIJOS VEIKLA ŠVEICARIJOJ.

Šveicarų - Lietuvių - Latvių šalpos draugija veikia jau daugiau kaip 10 metų. Tai yra šalpos draugija, kurios tikslas yra remti nepasiturintus lietuvių ir latvių, gyvenančius Šveicarijoje. Bet svarbiausias tikslas, tai remti lietuvių ir latvių gimnazijas, esančias Vokietijoje. Mat pačių lietuvių ir latvių šveicari-

joj yra labai nedaug, tad norėta įtraukti šveicarų į tą remimo darbą. Pradžioje ta draugija susidėjo vien tik iš lietuvių ir šveicarų. Vėliau prie jos prisidėjo ir latviai.

Tos draugijos našiausia veikla buvo tais metais, kai jai vadovavo p. Stankus. Tada, dėka p. Stankaus asmeniško pastangų ir pasiaukojimo buvo surinkta Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje keletas tūkstančių šveicarų frankų.

Didelis vertingų dovanų paskirstymas!

„Nepriklausomos Lietuvos“ Bendrovė, susirūpinusi išplėsti spaustuvę iki komerciško darbo galimybių, kad galima būtų baigti su prašymu aukų, šią vasarą ruošia didelį vertingų dovanų paskirstymą, kuriame bus:

10, ar daugiau, ŽYMIŲJŲ DAILININKŲ MENO KŪRINIŲ.

10 KNYGYNĖLIŲ, SURINKTŲ IŠ ŽYMIŲ RAŠYTOJŲ KŪRINIŲ.

13 KOSTIUMŲ PER MAMERTO MAČIUKO SIUVYKLĄ, kiekvienas kuponas po 35 dol.

SIUNTINYS Į LIETUVĄ, APIE 150 dol. VERTĖS.

10 „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ PRENUMERATŲ.

Paskirstymui vykdyti siunčiamos bilietų knygelės — 3 bilietai už 1 dolerį. Vertybių paskirstymas bus ankstyvąjį rudenį, specialiam parengime, kuris bus paskelbtas iš anksto.

PAAIŠKINIMAI: Dailininkų pavardės ir jų darbai bus paskelbti kiek vėliau. Kostiumus užsisakyti galima bus ir

laiskais bet iš kurio krašto, per žymiojo siuvėjo M. Mačiuko siuvyklą, kurios skelbimai yra NL. Siuntinys užsakomas Montrealyje per p. Janinos Adomonienės siuntinių biurą, kurio skelbimai yra „Nepriklausomoje Lietuvoje“.

„Tautiečiai, gavusieji bilietų, maloniai prašomi atsiųsti savo kaimynų adresų. Visi maloniai prašomi dalyvauti dovanų paskirstyme.

Jau yra gauti kūrinių dailininkų: Romo Viesulo, Anastazijos Tamošaitienės, Antano Tamošaičio, Alfonso Dociaus, Česlovo Janušo. Pasižadėjo duoti artimoje ateityje: Halina Žmuidzinienė, Alfonsas Vazalinskas, Gytis Vazalinskas, Adolfina Zubienė, Pranas Baltuonis. Kitų dar laukiama.

Naujai pasižadėjo kūrinių paaugoti šie žymieji mūsų dailininkai, jau pagarsėję ir Amerikoje: Vytautas K. Jonynas ir Viktoras Vizgirda. Tat dovanų, svarbių, vertingų ir įdomių, kurios praturtina šį reikalą, bus itin gausu. Kituose NL numeriuose duosime platesnį atskirų faktų aprašymą kai jie galutinai paaiškės.

Didinga diena New YOrke

ISPŪDZIAI IŠ LIETUVIŲ DIENOS NEW YORKE

Su nerimu ir didžia viltimi lauktoji Lietuvių Diena pasaulinėje parodoje New YOrke praėjo.

Susirinko ir imponantiškas būrys dailininkų bei šokėjų ir didelės minios žiūrovų. Šis didžiulis faktas suaužė visas pesimistų prielaidas, kad lietuvių jau yra aptingę, didesniems žygiams nebepajėgia pajudėti. Bet jei sumanytas tikslas yra aiškus ir vertas vargo, rengėjai visada randa pritarėjų.

Šventė vyko tikrai imponantiškame stadione — Singer Bowl — parodos ribose. To „bliūdo“ dugne užteko vietos išsitiesti visoms šokėjų figūroms, o aukštyn vis platyn einą „bliūdo“ šonai, apstatyti patogiais suolais, apsiklojo žiūrovų miniomis. Ir choras, kai nedainavo, turėjo

kur susėsti — nereikėjo niekur kilnotis.

Ir kur tik žiūrėjai į „bliūdo“ kraštus, kai stadionas jau buvo prisipildęs,

VAIZDAS BUVO DIDINGAS.

Kad mūsų ten buvo daug, paliudijo ir mūsų pasveikinti atėjusios parodos vadovybės atstovai, kai pasakė, jog čia šią vasarą yra buvęs daug kartų, tačiau dar niekad toji vieta nėra mačiusi tokios minios dalyvių.

Šventę pradėjome prisimindami savo žuvusius už krašto laisvę — prof. J. Stukas, šventei rengti komiteto pirmininkas, padėjo vainiką prie Lietuvos Kryžiaus, kurs parodos rajone jau yra išpilietings.

Ant vienos stadiono plat-

PAX ROMANA SUVAŽIA VIMAS WASHINGTONE

Pax Romana organizacija, turinti apie 2 milijonų narių iš 72 valstybių, apjungė tarp tautinių mokslus einantį katalikų jaunimą. Paskutinės dvi kadencijos šiai or-jai pirmininkavo dr.V.Vygantas. Washingtone liepos 20—30 dienos mis dalyvavo 300 delegatų, jų tarpe 4 lietuviai: J. Boguta, A.Norvila, R.Sužiedėlis ir N. Umbrazaitė.

Šio suvažiavimo diskusijų tema buvo „Krikščionybė pe reinamame amžiuje“. Kalbėtojų tarpe buvo žymių asmenų kaip Robert F.Kennedy, kuris sveikino suvažiavimą JAV vyriausybės vardu, Kenijos teisingumo min. Tom Mboya, Venezuelos krikščionių socialistų pirm. Rafael Caldera, Utrechto kardinolas Bernard Alfrink ir kiti.

Liepos 25 dieną buvo egzilių vakaras, kuriam vadovavo Arvydas Barzdukas. 7 latvės dainavo, ukrainiečiai šoko. Lietuvių programą atliko Baltimorės tautinių šokių grupė, vad. Balio Brazausko, akordeonu grojant E.Šilgalii.

Programai visoms tautybėms pranešinėjo tautiniais drabužiais ir gražiais trijų eilių gintaro karoliais pasipuošusi I.Stasaitė. Programos pasiūlymų buvo susirinkęs nemažas būrys vašingtoniečių, jų tarpe Lietuvos Atstovas J. Kajeckas su žmonia, Amerikos Balso lietuvių sk. virš. K. Jurgėla su žmonia ir eilė kitų.

Povilas Labanauskas, Amerikos Balsui turėjo pasikalbėjimų, kurie buvo rekordu ojami kaip ir visa programa, ir žinios galės būti pasiūstos už geležinės uždangos.

G.G.K.

formos buvo parengtas altorius, kur J. E. vyskupas V. Brizgys atnašavo šv. mišias, o prel. J. Balkūnas priminė bolševikų Lietuvai padarytas ir tebedaromas skriaudas. Baigdamas perskaitė švč. Marijos Širdžiai pasiaukojimo aktą. Kitą dieną „New York Times“ korespondentas parašė, kad prel. Balkūnas „puolė Sov. Rusiją ir komunizmą“.

Meninės programos dalyviai suėjo

I STADIJONĄ PARADO ŽYGIU.

Paradą pradėjo ir atitinkamas melodijas grojo Bostono šv. Petro lietuvių parapijos dūdų orkestras. Jį įsekė Bostono Dariaus - Girėno posto legionieriai, po jų žygiavo penki jungtinio choro dirigentai, chorai, tautinių šokių grupės. Parada užskendė kaitaliojantis Australijos grįžusi krepšininkų rinktinė.

Prieš kiekvieną chorą ir kiekvieną šokių grupę buvo nešamas meniškai padarytas plakatas su choro ar grupės identifikacija. Plakatai buvo nešami žemai nuleisti, todėl eisena atrodė estetiškai — niekas netrodė eisenos dalyvių.

Neilgtrukus „bliūdo“ dugmas ir chorų užimta šalinė apsiklojo gražiausiomis tautinių drabužių spalvomis. Rodos niekada tie mūsų tautiniai rūbai nėra buvę tokie gražūs kaip šiandien! Mat, šandienieji juos žiūrime iš tolo, juos apšviečia natūrali šviesa, jų labai daug — yra visos galimybės spalvoms žaisti ir mums akis kutenti.

Dabar jau visas paruošta pradėti programą. Ir pradėjo prof. J. Stukas savo trumpą žodį dainos posmu: — Mūsų sieloj šiandien šventė. Jis tuoj pareiškė, kad

MANIFESTACIJA DIDINGA.

Ir ji padaryta ne be reikalo — ji turi priminti draugui ir priešui, kad mums nepatinka, jog dalis pasaulio laisva, o kita pavergta, kad mes reikalaujam laisvės ir pavergtajai pasaulio daliai, kurios tarpe yra ir mūsų Lietuva. Antras šios manifestacijos tikslas — tegul pamato, kas gali matyti, kad lietuviai yra kultūringa tauta.

JAV ir Lietuvos himnus gieda mišrus jungt. choras, diriguojamas čekagietės Alice Stephens. Po to Lietuvos atstovo Washingtono Juozo Kajecko žodis. Trumpas, nuo širdies. Vienas jo posmas taip skambėjo: — Susirinkome čia lietuvių tautos kančios ženkle — ir tam liudyti paliekame čia lietuvišką kryptį.

Tuo momentu jau atvykęs ir New YOrko senatorius Keating pareiškė kovosias už Lietuvos išlaisvinimą.

A. Kačanauskas himnu už tėvynę baigiama oficialioji dalis. Himną dirguoja jau mirusio kompozitoriaus sūnus Algirdas Kačanauskas. Dabar programos dirigavimą perima

AKTORĖ RŪTA LEE-KILMONYTE

su tokiu pasisakymu: — Jei dainų nebedainuotumėm ir šokių nebesoktumėm, mūsų kultūrinis gyvenimas pasidarytų tamsešnis.

Ir tuoj sujuda šokėjų minia (visos vyresniųjų grupės), susiskirstanti kaip be matant į reikalingas figūras Šusto ir Subatėlės šokti. Subatėlė lydėjo ir mišrus jungtinis choras. Visi tuoj pagyvėjo, aplodismentų nebesigaila.

Dabar įsiterpia choras su 4 dainomis. Ir vėl iš bendros grupės išsiskleidę vyrai šoka Oželį (šoko kaip tikri padykę ožiukai), po to visi Ru-gučius. Vėl choras su 3 dainom, vėl šokėjai su 2 šokiais ir taip iki galo.

Prieš pabaigą „bliūdo“ dugną užėmė

MAŽEJI ŠOKĖJAI

— mūsų Lituanistinių mokyklų mažieji mokinukai. Šoko Voveraitę ir Kalvelį. Jų kostiumėliai ne tokie puošnūs, jų pasisukiojimai ne tokie grakštūs, tačiau jų uolumas nuosirdžiausiai nuosirdus. Jie šoko ne vieni — su jais kartu šoko ir jų čia buvo šių tėvėnų širdys.

Pabaigai vienos pačios merginos pašoko Sadutę, ir čia pat jau paskutinis šokis — sudundėjo subildėjo Malūnas, visos vyr. šokėjų grupės sukamas.

J. Stukui ir Rūtai Kilmonytei atsisveikinus, choras su kėlė visus ant kojų giesmei Lietuviai esame mes gimę. Ir pasipylė minios per vartų daugybę į vingiuotus parodos kelius. Ilgai visi minės tą išpujingą įvykį — daug kam toks bus jau paskutinis.

Tokia yra Lietuvių dienos stambiais brožuais nubrėžta panorama. Daug dar mažesnių brožuelių tektų minėti. Bet gal ne vienas pasidomės,

KURIS GI PROGRAMOS GABALAS BUVO ISPŪDINGIAUSIAS.

Mano jausmas pasirinko šokių. Choro nelaimė buvo ta, kad jo balsus sugerdavo erdvė ir publikai nebebuvo kas tekdavo. Kitas jo priešas buvo helikopteris, kuris kas kelios minutes skrido per stadijoną ir visada pataikydavo atsirasti tada, kada choras pradėdavo dainuoti, ir nepakankama garsinimo sistema ir jos jėga.

Gilų galvos linktelėjimą reikėtų skirti Jadv. Matulaitiui, kuri iš tokios daugybės grupių šokėjų pajėgė sudaryti vieną darnią ir drausmingai lanksčią grupę.

Ar buvo trūkumų? Kas be jų, bet kam jais domėtis? Palikim juos kapoti šventę rengusiam komitetui.

Pastaba: Beje, šventės išvakarėse buvo vienoje New YOrko armory apsišildymo vakaras ir krepšinio rungtynės tarp Australiją lankiusios rinktinės ir Rytų apygardos rinktinės. Buvo didelis pavojaus australiokiams pralaimėti. Pirmą kėlinį prakišė, rungtynes visgi laimėjo 84:67.

Jaunimo stovyklai pasibaigus

KELETAS MINČIŲ MONTREALIO STOVYKLAI PASIBAIGUS

RAŠO IR. LUKOŠEVIČIENĖ

Keletos metų, šimet, be drošiant vasaros stovyklai ir paskui dvi savaites stovyklaujant, teko sugrįžti ar bent priartėti prie augančių ir bręstančių žmonių. Tai buvo atostogos nepaprastai reikšmingos. Buvo proga pažinti gyvus jaunus žmones, pajusti jų imlumą, jų siekimus ir jų gyvenimo dvasią. Visa ši dviejų savaičių patirtis parodė, kad vyresnieji yra gana toli nuo jaunųjų, labai dažnai jų nesupranta, ir gal net nemėgina suprasti. Prieš akis atsistojo dar didesnė atsakomybė, kilo nauji išpūdziai, pasitvirtino visa eilė minčių, ir jaučių pareiga jomis pasidalinti su spauda skaitancia visuomene. Mano šios vasaros darbas buvo daugiau susijęs su mergaičių skaučių vienetais, todėl ir reiškiama mintys remsis šia patirtimi.

Mergaičių stovyklos štabą sudarė jaunos vadovės — jau Kanadoj augusios, brenčiosios, mokslą gavusios ar jo siekiančios. Jos visos pasižymėjo ypatingu pareigumu ir atsakomybe. Tai tęsėsi nuo pirmutinės iki paskutinės stovyklos dienos, ir vis geroji nuotaikoj ir su šypsniu veide. Kiekviena jautė per mažą pasirošimą toms pareigoms, bet kartu didelį norą ir pasiryžimą visas spragas užpildyti ir kaip galima daugiau duoti savo jaunesnėms sesėms. Beveik kiekviena, kai pagirdavau ar ką pozityvaus pastebėdavau, atsakydavo: „Sesė, aš jaučiu, kad galėčiau ir turėčiau daugiau padaryti, bet trūksta žinių ir nežinau kaip“. Žinoma, nežinoti yra visų didelių pastangų ir darbo, žinių trūksta iš visų sričių: lituanistikos, skautybės, metodikos, praktikos.

Liūdna buvo, kai besirušiančios vyr. skautės išodžiui nustemba ir neranda atsakymo į klausimą: „Kaip aš manau būti naudinga išsivijoj sau tautiečiams, arba Lietuvai“? Spontaniškai atsako: „kad aš nieko savy neturiu“. Paskui, kai pradeda aiškintis, iškeliam pavyzdžius, kitos pareiškia naujas mintis, paaiškėja, kad kiekviena yra dar labai lietuviška, dar ir jaučia ir galvoja lietuviškai, ir su lietuviiais draugais dar geriausiai jaučiasi, ir lietuvių būry nori ir ateityje pasilikti.

Aišku, jų lietuviškumo su pratimas, gyvenimas, siekimas yra skirtingi nuo jų tėvų ar kitų vyresnių, kurie gimė, augo ir brenė Lietuvos žemėj ir iš jos išvažiavo sąmoningi lietuviai. Čia kalbu apie septyniolikmetes seses, kurios pasiryžo užversti vieną skautybės lapą, ir dabar sieks sąmoningai tarnauti Dievui, tėvynei, artimui ir jėškos būdų ir priemonių bū

ti pavyzdžiui jaunesnėms sesėms. Jų buvo dvylika, ir nuostabu, kiekviena buvo individuali ir savitai pagrindžianti savo apsisprendimą: kiekviena buvo nuoširdi savo pasiryžime siekti, pažinti, išmokyti ir priduoti tai jaunesnėms už save.

Jaunesniosios pasižymėjo energija, aktyvumu, bet kartu pareigumu ir drausmingumu. Smagu, kad šioje stovykloje, kurioj buvo 65 nuolatinių stovyklautojų, per dvi savaites neiškilo jokios problemos ar konflikto, kuriam reikėtų skirti ypatingesnį dėmesį. Šių vaikų tėvai gali džiaugtis ir būti laimingi turėdami tokius gerus vaikus. Visur jos buvo aktyvios ir pilnai išjungusios sporte, skautiškuose užsiėmimuose ir net pašnekėsiuose apie charakterį ir jo kūrimą, mergaitės asmenybę, bobiškumą, egoizmą ir artimo meilę, madas, rūkymą ir kitus. Kartais šitos pašnekėsios lygindavo su kažkuria T. V. programa, būdavo aktyvios ir galvojančios diskusijose.

Didelio susidomėjimo sukėlė lietuviškų papročių nagrinėjimas, ar pasakų pasakojimas. Nė karto nepasakė „nenorim“ ar „nusiabodo“, nors jos yra gana tiesios ir atviros. Žinoma, dainos ir taut. šokiai buvo taip pat maloni užsiėmimų dalis, o tuo labiau vakaro laužai.

Prisimena nuo amžių gyva taisyklė, kad vyresnieji yra atsakingi už jaunesniųjų ateitį. Iš kilo ir kita mintis — niekuomet nereikalauk iš jau nesnio, ko jam nedavei, ko nedavei progos sužinoti, susi kurti. Tai vis mintys, kurios turėtų priversti susimąstyti kiekvieną prieš jaunimą atsi stojantį vadovą.

Šių laikų jaunimas, kaip ir visas šių laikų pasaulis, yra vyresniųjų kūrybos ir pastangų rezultatas. Taip buvo ir anksčiau. Tik anksčiau buvo charakteringa, kad kiekviena karta turėjo daugiau savo interesus ir gyveno savo gyvenimą. Šių laikų moderniam gyvenime darosi vis daugiau ir daugiau priimtas faktas, kad abi kartos gyvena ir kuria kartu. Čia ir kyla šių laikų aštresni konfliktai, nes tiek vyresnieji, tiek jaunesnieji turi skirtingus interesus, mentalitetą, siekimus ir problemas, o iš kitos pusės gyvena, dirba ir kuria kartu.

Ta prasme jaunimo vadovo uždavinys pasidaro rimtas ir gana sunkus. Jis jau nebegali vadovautis „maždaug“ ar partizanišku metodu — kas nors vistiek išeis, o jei ir nieko nepadarysi, vistiek bus gerai.

Stovykloj buvęs jaunimas pasižymėjo idealizmu ir ypatingu imlumu. Su jais sąmoningai dirbant, anot Tėvo

Vaišnio, galima būtų padaryti pavyzdgingiausius vienetų visoj Amerikoj. Žinoma, norint to pasiekti, Montrealiui tektų atsikratyti (ir vadovams ir tėvams) nihilizmo dvasios — „kažin ar išeis“, „vistiek nieko iš to nebus“, „a, tiek to“, ir lagerinės nuotaikos, kur viskas kiekvienam be didelių pastangų duoda.

Šimet Montrealy stovykla įvyko dėka kelių pasišventusių vyčių, kurie nuo ankstyvo pavasario negailėjo maitinti Laurention muselei ir uodus, Banko „Lito“, K. L. Bendruomenės komiteto, ir ypač jo pirmininko, Aušros Vartų parapijos klebono (stovyklai paskyrė \$214). Tėvų Komiteto ir stovyklautojų tėvų, kurie buvo priversti padirbėti atvežti vaikus, jei norėjo, kad vaikai nakvotų palapinėse ir pakenčiamose sąlygose.

Montrealiui yra charakteringi meteoriniai sušvytėjimai, bet kol kas vis dar sunkūs ir dažnai ir neįmanomas planingas, pastovus, vientisas darbas. Pažymėtini toki meteorai buvo taut. šokių vakaras, šv. Jurgio mugė, kad ir šių metų stovykla. Deja,

planuose ar svajonėse ilsisi taut. šokių, dainų ir liaudies muzikos ansamblis, nuolatini ir reguliarius vadovų paruošimas, ir vienetų veikimas, jaunimo subatvakariai, ir t. t. Jau kelinti metai neįmanoma išrinkti tėvų — Rėmėjų komitetas — visi per daug užsiėmę, nėra kas galėtų tam skirti laiko.

Iš kitos pusės mes neatlaidūs ir smerkiam jaunimą, kad jis nelietuviškas, nenori kalbėti lietuviškai, neįsijungia į vyresniųjų choras, lanko miesto kavines ar klubus.

Šios vasaros stovykla, jos vadovės ir stovyklautojos buvo aiškus įrodymas, ko vertas šių laikų jaunimas. Tinka vyresniems sustoti, pagalvoti ir duoti sau atsakymą „Ar padariau visa, ką galiau?“ Tai nereikia užpulti jaunimo organizacijos ir pradėti juos mokyti, kaip tvarkytis. Reikia pirmiausia jiems sudaryti minimalias sąlygas; reikia jiems priimtinu būdu pertiekti žinias, turinį, metodus. Reikia jiems padėti sukurti vienetus, kur jie galėtų tyrai ir sveikai gyventi jaunystės džiaugsmą ir tapti sąmoningesniais lietuviais.

Ir. Lukoševičienė.

SATELITINIS JAUNIMAS NEREIŠKIA SIMPATIJŲ KOMUNIZMUI

Rytų ir vidurio Europos jaunimas, gimęs nekapitalistinėmis laikais, pagal iš satelitinų kraštų gaunamas žinias, nereiškia simpatijų komunizmui. Tas jaunimas domisi vaizdais, literatūra, šokiais, filmais ar drabužiais. Tas jaunimas norėtų įsigyti ir automobilius. Jaunimas lanko bažnyčias ir tuo būdu pareiškia opoziciją diktatūrai, įvairiomis priemonėmis skleidžiančiai ateizmą.

Komunistų spauda apie jaunimo nusikaltamumą rašo: Slovakijos sostinės Bratislavos milicija per vieną vakarą turėjo rūpėsio išskaidyti nemažiau kaip 2,000 išgėrusių paauglių. Sutemus pavojinga vaikščioti Varšuvos parkais — grėsia pavojus iš brutalių, įžulčių paauglių pusės. Girtuokliavimas, isterijos išsiveržimai, vagystės, chuliganizmo reiškiniai.

Jaunimas seka Vakarų pasaulio papročiais — jis nerėguoja į partijos daromą spaudimą. Visoje Sovietijoje pastebėsi jaunimą su ankštomis, mėlynomis kelnėmis (blue-jeans), radijo klausytojai — jaunuoliai ir magnetofono įrašo iš Vakarų radijo stočių girdimas paskutinės mados dainas, jie šoka tvistą ar kitą modernų šoki ir skaito Vakarų autorių knygas.

Pagal gaunamas žinias, partijai sunku vesti kovą su jaunimo vakarietiškais papro

čiais. Tuo būdu susiduriama su keistais reiškiniais: batų įmonės gamina naujoviškus vyriškus batus, komunistai to lėruoja jaunimo susirinkimų dalyvius atvykusius su siauromis kelnėmis, Varšuvos Kultūros Namuose kas savaitę organizuojami džiaz vakarai, Čekoslovakijoje kompozitoriai kuria vakarietiški stiliaus populiarias dainas apie sputnikus ar traktorius ir pan.

Komunistai ligi šiol yra teigę, kad jaunimo nusikaltamumas tai kapitalistinio pasaulio padarinys. Tačiau dabar jie jau įsitikinę, kad chuliganizmas jau yra palietęs įvairius komunistų valdomos Rytų Europos gyventojų sluoksnius.

Čekoslovakijoje jaunimo „nusikaltimai“ tiek išgalėję, kad prezidentas Novotny valdžios „globojamą“ jaunimą buvo išpėjęs: buržuazinės jaunimo pažiūros daugiau nebus toleruojamos. „Smena“ laikraštis skundėsi, kad čekų jaunimo idealai yra tokie: automobilis, smagus laiko leidimas, pvz. dalyvaujant futbolo rungtynėse ir gerai apmokama tarnyba. Sunkiai susidorojama su girtuokliavimu ir Chuliganizmo reiškiniais. Alkoholikų jaunuolių priskaitoma ligi 60,000.

Lenkija — vienintelis kraštas satelitų tarpe, kuriame Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

XIV-JŲ Š. A. L. SPORTINIŲ ŽAIDYNIŲ LENGV. ATLETIKOS, PLAUKYMO IR LAUKO TENISO VARŽYBOS.

Pipildydami mūsų ankstesnius pranešimus skelbiame, kad XIV-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių — lengvosios atletikos, plaukymo ir lauko teniso varžybos įvyks 1964 m. rugsėjo 12—13 d. Chicagoje.

FASK-to pavedimu žaidynes vykdys Vid. Vakarų Sporto apygarda, savo ruožtu sudarydama žaidynių vykdomuosius organus.

Žaidynių Programa

Lengvoji atletika:

Vyrams: 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1500 m., 3000 m.; 3000 m. ėjimas; 110 m. kliūtinis; 101 m. aukštį, trispuolis, su kartim; rutulys diskas, jietis; 4×100 m. estafetė, Olimpinė estafetė (800 m. × 400 m. × 200 m. × 200 m.).

Moterims: 60 m., 100 m., 200 m.; 80 m. kliūtinis; 101 m. aukštį; rutulys (4 kg), diskas, jietis; 4×100 m. estafetė. Tik mergaitėms A kl. — 50 yd. kliūtinis ir rutulys (8 lbs.).

Jauniams A kl. (16 — 18 m.): 100 m., 200 m., 400 m., 1000 m.; 70 yd. kliūtinis, 180 yd. kliūtinis; 1 mylios ėjimas; 101 m. aukštį, trispuolis, su kartimi; rutulys (12 lbs.), diskas (High School), jietis (Moterų); 4×100 m. estafetė.

Jauniams B kl. (14 — 15 m.): 60 m., 100 m.; 70 yd. kliūtinis; 101 m. aukštį, su kartimi, rutulys (8 lbs.), diskas (moterų), jietis (moterų); 4×100 m. estafetė.

Jauniams C kl. (12 — 13 m., 60 yd. kliūtimis, 101 m. aukštį, rutulys (8 lbs.), diskas (moterų) jietis (moterų); 40×100 estafetė.

Mergaitėms B kl. (14—15 m.): 60 m., 50 yd. kliūtinis; 101 m. aukštį; rutulys (8 lbs.); diskas, jietis, beisbolo balo sviedinukas, 4×50 m. estafetė.

Mergaitėms C kl. (12—13 m.): 50 m., 101 m. aukštį; rutulys (6 lbs.), diskas, beisbolo balo sviedinukas, 4×50 m. estafetė.

Dėl negausaus dalyvių skaičiaus moterų klasėje, moterų ir mergaičių A kl. bus vykdoma tik 50 yd. kliūtinis bėgimas ir rutulio (8 lbs.) stūmimas.

Plaukymas:

Vyrams: 100 m. laisvu stiliumi; 100 m. nugara, 100 m. krūtine, 100 m. peteliške, 400 m. laisvu st.; 40×50 m. laisvu st. estafetė; 4×50 m. įvairaus plaukimo estafetė. 200 m. individualus įvairus plaukimas.

Moterims: 50 m. laisvu st., 100 m. laisvu stiliumi, 50 m. krūtine, 50 m. nugara, 50 m. peteliške, 100 m. įvair. plau-

kimo; 4×50 m. laisvu st. estafetė, 4×50 m. įvair. plaukimo estafetė.

Jauniams A kl. (15 — 16 m.): 100 m. laisvu st., 100 m. krūtine, 100 m. nugara, 100 m. peteliške, 200 m. įvairus plaukimas.

Jauniams B kl. (14 — 15 m.): 50 m. laisvu st., 100 m. laisvu st., 50 m. krūtine, 50 m. nugara, 50 m. peteliške, 100 m. įvairaus plaukimo.

Jauniams C kl. (11 — 12 m.): 50 m. laisvu st., 50 m. krūtine, 50 m. nugara, 50 m. peteliške, 100 m. įvairaus plaukimo.

Mergaitėms B kl. (13—14 m.): 50 m. laisvu st., 50 m. krūtine, 50 m. nugara, 50 m. peteliške, 100 m. įv. plaukimo.

Mergaitėms C kl. (11—12 m.): 50 m. laisvu st., 50 m. krūtine, 50 m. nugara, 50 m. peteliške, 100 m. įvair. plauk. Mergaičių A klasė (15 — 16 m.) yra prijungta prie moterų klasės.

Pastebėtina, kad plaukyme prieauglio klasifikacija yra skirtinga negu lengvojoje atletikoje. Tiek lengvojoje atletikoje, tiek ir plaukyme prieauglio klasifikacija yra pagal oficialias AAU taisykles.

Lauko teniso programa: vyrų vienetas, moterų vienetas, vyrų dvejetas, mišrus dvejetas; jaunių (žemiau 19 metų) vienetas.

Dalyvavimas žaidynėse yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sportininkams. Dalyvių skaičius visose varžybose neribotas.

Smulkesnės informacijos jamos visiems sporto vienetams. Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus iki š. m. rugsėjo 5 d. šiuo adresu: Z. Žiupsnys, 5950 So. Fairfield St., Chicago, Ill. 60629. Telef. PR 6-6412.

Klubams nepriklausantieji registruojasi bei informacijas gauna tiesiai pas rengėjus.

FASK-tas.

LIETUVIŲ SPORTININKŲ DUOMENYS

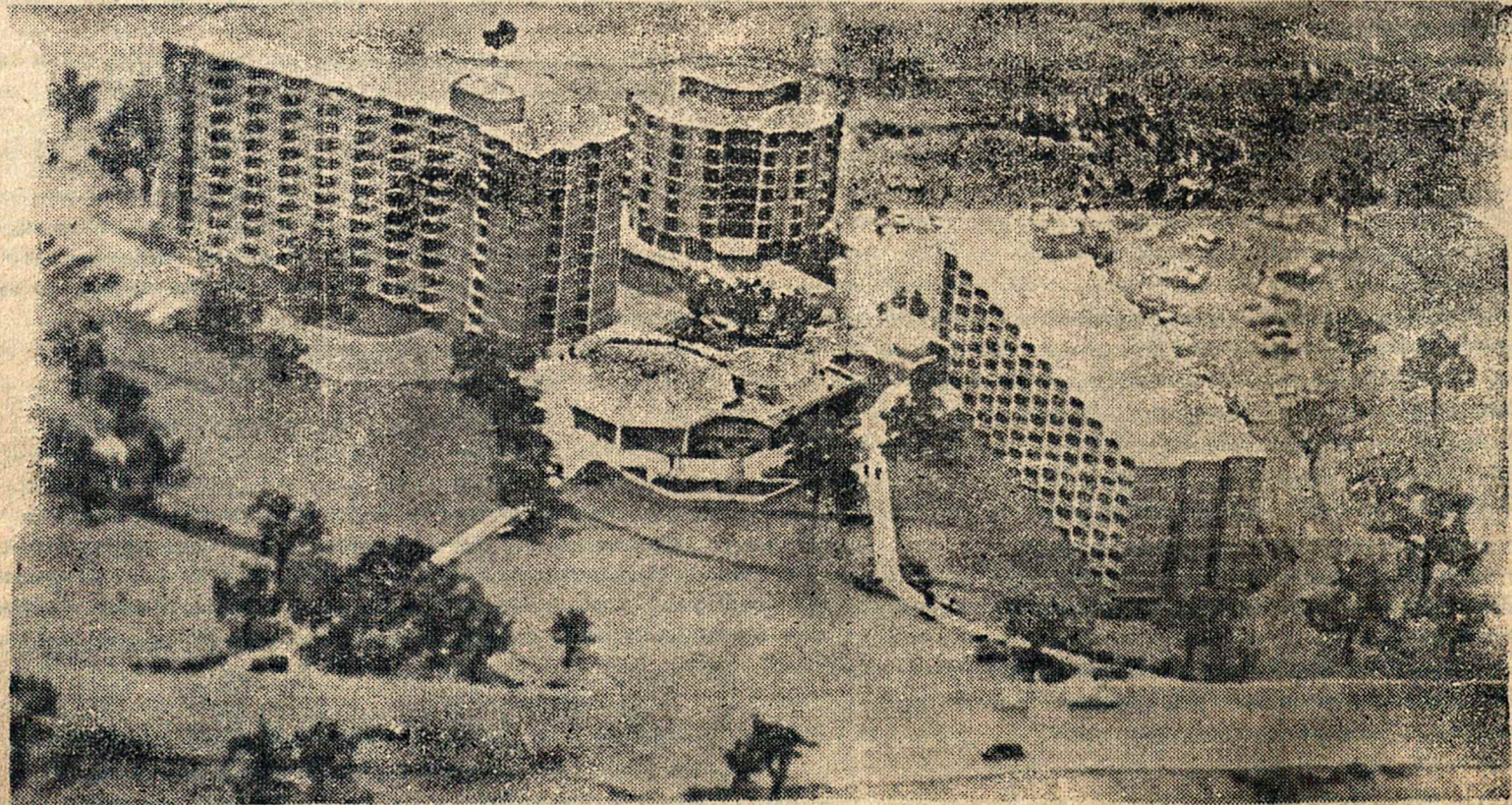
Tęsinys.

2.

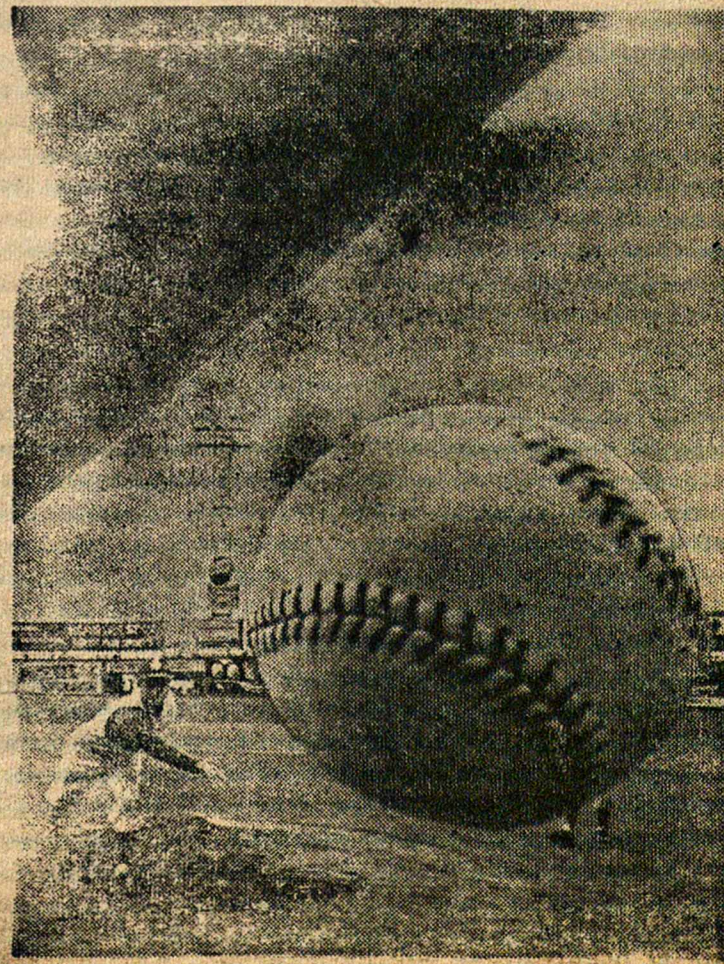
Ar galėtų man duoti trumpas biografines, sportines žinias apie save? Lietuvių sporte jie jau neištrinami asmenys. Gautus duomenis paskelbsiu spaudoje.

Panašių dalykų juos ne kartą klausinėjo įvairūs užsienio spaudos atstovai, taigi čia nieko blogo nėra. Tuoj surašo:

Kęstutis Orentas: gimęs Nukelta į 6-tą psl.

Idomesnieji Toronto miesto pastatai.

Taip atrodo kamuolys sporti ninkų.

KULTŪRINĖ KRONIKA

NEPRIKL. LIETUVOS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Baigiamė spausdinti A. Baltrūno romaną „Tu mane šauki“. Šis romanas Lietuvos okupanto, rusų bolševiko, buvo pasmerktas, kaip ne tarnaujantis okupacijos tikslams. Mes galime pasakyti ir daugiau: jame yra užuominis pakritikuotas okupanto reikalavimas laikytis jo direktyvų. Tai daugiau užuominos. Jos skaitytojui ryškėja į romano galą. Architektas, gabus žmogus, bet partijos pareikalautas laikytis partijos reikalavimų, sužlugdomas, kaip kūrėjas menininkas. Šis sužlugdymas atima iš jo kūrybos norą, padaro jį pasyviu kūrybos darbu, kas, savo ruožtu, atsiliepia į jo šeimyninį bei visuomeninį gyvenimą: jis, netekęs kūrybinio gyvenimo tikslo, netenka pušiausvyros ir taip lūžta jo gyvenimas ir šeimoje, ir viso to pasekmėje — jis nusizūdo. Tai gerai pavaizduotas sovietinio, rusų okupacijoje gyvenančio ir tose sąlygose dirbančio menininko likimas.

Šiam romanui pasibaigus, duosime kito Lietuvos autoriaus romaną, kuris taip pat Lietuvos okupanto buvo pasmerktas, bet žmonių momentaliai išpirktas, o į užsienius buvo uždraustas išsiųsti. Vienas jo egzempliorius tačiau mums pasisekė gauti, ir „Nepriklausoma Lietuva“ jį netrukus prodės spausdinti. Kadangi svarbu romaną pradėti skaityti nuo pradžios, tai atkreipiame skaitytojų į tai dėmesį. Be to, prašome skaitytojus apie tai informuoti savo kaimynus, pažįstamus, spaudos bičiulius.

● „Varpas“ Vinco Kudirkos buvo pradėtas leisti 1889 metais, tat šiemet sueina 75 metai, kai jis buvo pradėtas leisti. „Varpas“ lietuvių tautos gyvenime suvaidino milžinišką rolę. Apie šias suakutusias „Nepriklausomai Lietuvai“ pažadėjo parašyti žinomas monografias rašytojas Aleksandras Merkelis.

● Marinistas dailininkas J. Baltrūnas išgarsėjo jūros stichijos paveikslais. Jo darbų paroda „Vilniaus“ kino teatro patalpose turėjo pasisekimą. Baltrūnas, kad dar geriau išigilintų į jūros darbą, su žvejais išplaukia prie Afrikos krantų.

JAV LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO LEIDINIAI

JAV Kultūros Fondas yra išleidęs jau gana daug, jų tarpe ir vertingų leidinių, kaip Aleksandryno du tomų (3-as baigiamas spausdinti), vado vėliai ir kt.

Dabar yra išleista S. Jony nienės stambi knyga „Tėvų šalis“. Leidinys labai gražus: gerai iliustruotas, su gaidomis dainuotinių jaunimui dainų, daugiausia liaudies dainų, parinktais tekstais. Skirtas lietuviškųjų mokyklų 7-tam skyriui.

Pirmoje dalyje supažindinama su lietuvių rašytojais ir jų kūryba. Pakeliui — dainos ir vaizdai.

Antroje dalyje — Lietuvos istorija ir trečioje — Lietuvos geografija. Šios dvi dalys ypač suglaustos.

Knyga labai gerai iliustruota. Dalis iliustracijų keliomis spalvomis. Kieti apdarai estetiškai daili. V. Vijeikio padaryti tautinė ornamentacija.

Leidinyje rekomenduotas leisti JAV LB Centrinės Švietimo tarybos. Jo kaina 3.50.

Čia suminima tai, kas „kri-ti“ ir į „aki“, ir į ką reikia atkreipti ypatingas dėmesys, nes čia mes, lietuviai, labai neapdairūs ir daugeliu atvejų klaidiname ne tik patys save, bet ir kitataučius.

Čia kalbama apie Lietuvos žemėlapius. Gerai, kad pavaizduota Vytauto laikų Lietuva. Žemėlapis netikslus, bet kadangi jis schematiškas, tai gal detalės ir ne taip svarbios. Tačiau 309 puslapyje pavaizduota Lietuva, bet ko kiti tai Lietuva? Tokios Lietuvos niekad nėra buvę. Tai ne dabarties, nei pračties Lietuva. Toks žemėlapis yra klaidinimas mokinių, klaidinimas ir tėvų, kurie mažiau nusimano tokius reikalus. Ant Mažosios Lietuvos užrašyta „Vokietija“. Kokiu pagrindu? Toks leidinys esmėje yra dokumentalaus pobūdžio. Bet jis šia prasme yra netikslas, klaidinantis.

Tat, ir Kultūros Fondas ir Švietimo taryba bent tiek tu rėtų susiorientuoti, kad Lietuva vaizduotų istoriniu būdu: Mindaugo laikais, Vytauto laikais, pagal sutartis nepriklausomybės laikais, faktinė Lietuva, su Klaipėdos

netikslas, klaidinantis. Tat, ir Kultūros Fondas ir Švietimo taryba bent tiek tu rėtų susiorientuoti, kad Lietuva vaizduotų istoriniu būdu: Mindaugo laikais, Vytauto laikais, pagal sutartis nepriklausomybės laikais, faktinė Lietuva, su Klaipėdos

HENRIKAS VALUKONIS

Vienybė

Mano herojams šaukia žmogeliai:

— Kur jūs!

Velniūksčiai!

Sudegsit!

Nuskęsit!

Pataria jiems surasti takelį

Minkštą, gelėtą ir bristi per rasą.

Pataria saulę pasveikinti rytą,

Grūdą nuo pelo sijoti per rėtį,

Pataria jiems per aukštai neskraidyti,

Skausmui giliai į akis nežiūrėti.

Mano herojai kalbų tų negirdi

Ir atsargių apsidraudėlių kratos.

— — — — —

Kai suplasnoja atakai jų širdys,

Aš atsistoju į pirmąją grtą.

kraštu, su Vilniaus kraštu ir be jų — dabar — Sovietine Lietuva. Tada bus tikras vaizdas, kaip Lietuvos žemėlapis kito ir koks jis yra dabar. O toks vaizdavimas, koks jis šia me leidinyje, yra klaidinimas mokinių ir kenkimas lietuvių tautai, ypač skaudžiai įžeidžiant Mažosios Lietuvos lietuvius.

J. Kardelis.

LIETUVOS LAISVĖS KNYGNEŠIAI

baigia paruošti didelę genocidą — Lietuvoje sovietų įvykdytų žudynių parodą ir ruošiasi išleisti didelės apimties Sovietų Sąjungos Lietuvoje įvykdytų žudynių albumą. Genocido paroda ir albumas skirti anglosaksų visuomenei. Lietuvos Laisvės Knygnešiai siekia, kad sovietinio genocido paroda ir albumas būtų galimai pilnesni ir platesni. Lietuviai, kurie turi Lietuvoje sovietų įvykdytų žudynių nuotraukų, ar nuotraukų gautų iš Sibiro ir iš sovietų pavergtos Lietuvos, rodančių sovietinį žmogaus nužmoginimą ir rusišką kolonializmą Lietuvoje, prašome siųsti adresu:

L. Prapuolenis, „Draugas“
4545 West 63rd Stret
Chicago 29, Illinois. USA.

Visos atsiųstos nuotraukos, padarius jų klišes, bus grąžintos nuotraukų savininkams.

NORVEGŲ EV. KUN. NILS SEIM MIRE

Jis buvo Norvegų Krikščioniškų jaunų vyrų s-gos sekretorius ir šiais metais dėsima kartą pasikviestė berniukų vasaroti iš lietuvių Vasa 16 Gimnazijos į Naersnes, netoli sostinės Oslo. Per dešimt metų iš mūsų gimnazijos buvo per 100 berniukų,

kurie visi su dėkingumu ir pagarba prisimena dėdę Nils Seim. Šeši berniukai, kurie dar stovyklauja Norvegijoje, dalyvavo laidotuvėse.

VILNIAUS STUDENTAI:

DUOKITE DZIAŽĄ, ŠALIN KOMUNISTŲ ŠVENTES

Lietuvos aukštųjų mokyklų studentai nepatenkinti į juos daromu spaudimu vasaros atostogų metu organizuoti paskaitas ar dėtis prie įvairių komunistinių švenčių. „Komj. Tiesa“ (Nr. 156, rugpjūčio 8) paskelbė Kelmėje atostogavusių studentų laišką, įdėjo savo komentarus, pasikalbėjo su septyniais Vilniaus universiteto ar Kauno Politechnikumo studentais. Laiškaščiui korespondentai — „sekliai“ net išaiškino anoniminio laiško autorius.

Kas gi pasirodė? Kelmėje buvę studentai pasipiktino, kad jų šokių vakarą sutrukdžiusi „jaunojo gamybininko šventė“. Didelis nusivylimas — atvyko 30 komjaunuolių — aktyvistų ir tikėtasi, kad jie „kalnus nuversia“, organizuosią paskaitas (greičiausiai, ateistinio turinio...), bet jie, pasirodo, pasisakė, kad „nuobodu Kelmėje, mane juo kas ima, kad čia senoviškai šokama, duokite dziažą!“ Laiškaštis paskelbė devynių jaunųjų vardu ir pavardes. Žinoma, jiems teks atsakyti, jie susilauks įvairių papeikimų bei kitų nemalonumų. Dar įtaigota, kad aukštosios mokyklose įvyktų pokalbiai apie studentų atostogas. Jau alarimas, nes, pasirodo, Vilniaus ar Kauno studentai pasisako už dziažą ir modernius šokus, o tai reiškia, kad veikia Vakarai su savo įtaka.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

SOVIETISKAS „ŠLUOTOS“ HUMORAS

Bet nesijuočiuokite, nes tai yra rusų okupuotos Lietuvos gyvenimo tikrovė, verta tikrai ašarų.

L. Kiauleikis

APIE TAI, KAI MES NORĖJOME KELTI KULTŪRINIO DARBO LYGĮ IR KAS IŠ TO IŠEJO

Kitą rytą mano draugas atsikėlė nepasitęsęs. Po šviežio šieno kompreso žaizda ruošėsi užsiraukti. Iškrapštes iš ausų jonvabalius ir švediško dobilų sėklas, jisai išsilaušė į kitos kuliamosios dūzgimą ir atsiduso:

— Aš manau, kad pasidar buoti kultūros labai grynam ore nemažiau naudinga. Keliaukime į pirmą pasitaikiusį klubą — skaityklą.

— Gerai, — sutikau aš. — Tuo pačiu galėsim paskaityti vakarinį laikraštį ir sužinoti apie mūsų pamirštus lagaminus.

Kai vadovaujantis dangaus kūnas artėjo į pusiaudienį, mes atradome klubą-skaityklą. Ant jos durų kabojo tradicinė spyna. O ant laiptų sėdėjo žilabarzdys senukas.

— Kas atsakingas už šią įstaigą? — paklausė draugas.

— Aš — pakėlė galvą senukas. — O ko tamstos pagėdausit?

Mes pamanėm, kad šiam darbui pasišventė koks į pensiją išėjęs mokslo kandidatas.

— Garbingas profesijos atstove! — pareiškė draugas. — Norėtume prisidėti prie jūsų kilnaus darbo.

— Aš jums parodysiu, — čiupo lazda žilabarzdys. — Man jokių pagelbininkų nereikia, apsieisiu ir vienas...

— Tamstos pažiuros atgyvenusios! — tarė draugas. — Mes galėjome pabūti knygnešiais arba mokyti kolūkinį jaunimą balinių šokių.

— Vaikščioja čia visokie... — suniurėjo senukas.

— Jokie mes anokie. — užsigavo draugas. — Mes ne vengiam ir fizinio darbo. Mes, pavyzdžiui, galėtume jūsų klubui — skaityklai supjauti malkas.

— Ot, keistuoliai, — iššiepė bedantę burną senukas, kuris pasirodė besąs sargas. — Kas gi kūrėna sandėlį, kuriame laikoma sėkla...

Karčiai nusivylę, kad ne

visuomet galima tikėti tuo, kas parašyta, mes vėl išėjome į tiesų kelią.

Atėję į dailią, baltais mūriukais išstatytą, kolūkinę gyvenvietę, pasiteiravome, kur galima rasti kaimo siuvėją (mano draugui buvo nepatogu vaikščioti su praplėsta kelnų kiška).

— Va, — parodė apsukrus vaikigalis. — Antai siuvykla ant ratų!

Priejė prie sunkvežimio su būda, mes perskaitėme skelbimą:

„Gerų paslaugų kombinato skraidantis filialas atlieka skubius užsakymus: siuva ir remontuoja rūbus, taiso avalynę, atlieka radijo imtuvų, primusių ir skutimosi mašinelių remontą. Galandam peilius!“

— Tai bent kultūra! — nudžiugo draugas. — Štai koks dvidešimto amžiaus Palangos Juzė!

Mes pabarškinom į sunkvežimio būdą, ir pro prasivėrusias dureles išlindo bent penkios galvos.

— Atsiprašau, — suglumo draugas, — iškart sutrukęs tiek daug žmonių. — Padarykite kuknią paslaugą: man reikia suremontuoti įdrėkstas kelnes.

— Prašau, — maloniai atsakė „raudonskrūotis žaliukas“.

— Nusimaukite jas, o aš jums israsysiu kvitą.

— O kada jūs grąžinsite?

— Paklausė draugas.

— Lygiai po dviejų savaičių mes jas atvešime į tą pačią vietą, — užtikrino žaliukas.

— Bet kur aš dėsiuos dvi savaites be kelnų? — atsiduso draugas. — Man skubiai reikia...

— Mūsų apimtis didelė, — oriai atsakė žaliukas, — ir mes negalime laužyti grafiko dėl kažkokių kelnų.

— Tai tuomet, — paprašė draugas, — duokite nors adatą su siūlu, aš pats tuoj už-

Nukelta į 5-tą psl.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

43.

Ir kodėl jis vėl parūpo Boriai? Užuojauta, draugystės jausmas? Iš kur taip staiga? Jis negalėjo neprisiminti pračties, kai Perminskis pasiūlė jo kandidatūrą Tarybų rūmų projekto grupės vadovu. Paulius suprato, jog negali likti skolingas Boriai. Perminskis buvo įtrauktas į projektuotojų grupę. Bet ko gi jis gali tikėtis dabar?

— Be reikalo, brangusis, — pakartojo Boria ir kurį laiką lengvai sūpavosi ant pirštų galų. — Iš viso, kaip aš pastebiu, elgiesi tu keistokai. Kad ir šiandien pas šefą.

— Nieko keisto savo elgesy aš nematau.

— Brangusis! Kie gi rodo jaučiui raudoną maršką? O jis, girdi, nieko keista. Na, prisipažink, pirmai ptočiai progai pasitaikius, kad būta klaidų. Kitus pakritikuok. Jau vien dėl profilaktikos. Atsiliekančius muša, faktas. Nepažiuūrė, kad tu darbštus, kad kandidato laipsnį turi.

— Žinai ką, — Lauritėnas atsitiesė ir, neslėpdamas savo kartėlio, pro sukąstus dantis iškošė: — Eik tu...

Perminskį tarsi vėjas nupūtė nuo jo stalo. Lauritėnas sumetė į spintelę brėžinių aplankus apsirengė ir išėjo.

Govėse balandis stropiai dirbo savo darbą. Grioveliais kliokdamas sruvo drumzlinas vanduo. Prie užsitvenkusių kanalizacijos šulinių tyvuliavo valkos, sukdamos sanplaukų vtrpetu. Ir medžiai, drungno pavasario lietaus nuplauti, pastebimai keitė spalvą. Kaupdami naują gyvybę, purto pumpurai.

Lauritėno nedžiugino nei atgyjanti liepų žievės spalva, nei brinkstantys pumpurai. Niūru ir šalta buvo sieloje, pilka ir purvina — aplinkui. Reikėjo susitelkti, ramiai ir nuodugniai apsarstyti viską, objektyviai įvertinti. Jis nesijautė pasiruošęs. Pauliui rodėsi, kad šitai jis galės padaryti kada nors vėliau, kai viskas apims jo viduje. Svarbiausia — ne dabar. Dabar jis bevelijo galvoti apie bet ką: bendradarbius, institutą, statybas... Tik ne apie tai... Ne apie tai, ką inžinierius Rugienis pavadino sielos architektūra. Tiesiog vengė, bėgo nuo šios minties.

„O kodėl tai liečia mane? Kodėl ne Perminskį, ne Semašką ir ne šefą? ...“

Pokalbis su Rugieniu jį įžeidė. Netgi prisiminimas apie tai. O negalvoti — taip pat negalėjo. Pats prieš savo norą tėsė šį pašnekėsį. Gynėsi ir puolė. Kaskart buvo vis sunkiau atremti argumentus, pasakytus neva Ru-

gienio lūpomis. Tik paskui jis suvokė, kad ginčijasi su saviimi. Lauritėnui pasidarė skaudu, kad pats vaizduotėje sukūrė sau tokius kaltinimus. Negi jis iš tiesų toks ribotas žmogelis, kuriam iš anksto paruošti formalumai, gatavi sprendimai, nurodymai iš viršaus ir iš šalies? Ir argi tai baimė? Paprasta baimė, išigėrusi į samonę tuo metu, kai saugiausia buvo pačiam asmeniškai kuo mažiau spręsti ir galvoti? ...

Lauritėnas klaidžiojo po miestą be jokio aiškaus tikslo. Eiti į namus nesinorėjo. Stabtelėjo ties kavine. Prisiminęs, kad kišenėje beliko viena šimtinė, nužingsniavo tolyn. Perėjęs aikštę, patraukė į senamiesčio gatvikų labirintą. Vėl išniro į aikštę, tik jau kitoje pusėje, netoli universiteto. Beveik kaktomuša susidūrė su neaukšto ūgio žmogumi.

„Karuža?“ — dingtelėjo kažkodėl Lauritėnui.

Apsidžiaugė intensyviai, negalvodamas. Svarbu, buvo ištrūkti iš vienumos, išsiirti iš slogių minčių sukurio.

Ne, tai nebuvo Karuža. Šiaip pagyvenęs žmogus.

„O kodėl neužsukti pas juos? — Staiga šovė Lauritėnui mintis. — Pats Karuža anąkart minėjo...“

Sulaikė pravažiuojantį taksį ir išėjo. Po keleto minučių mašina sustojo priešais pilką mūrinį namą.

Pakilo laipteliais. Spustelėjo elektrinio skambučio mygtuką.

Duris atidarė Aldona.

— Tu, Pauliau?

Veide — ir nuostaba, ir sutrikimas.

— Nelaiku?

— Kodėl? Labai prašau! — Ji lyg ir atgijo, dargi beveik apsidžiaugė ir atidarė duris į kambarį. — Prašau, kas dar nepažįstami, susipažinkite. Architektas Paulius Lauritėnas! — Paskelbė visai draugijai.

Iš pažįstamų buvo viena Rūta Juodėnaitė. Lauritėnas pasisveikino su dailaus vaikiško veido vaikinu. Kitas, matyt, buvo jo draugas, visa savo povyza primenantis nesuprastą dailės pasaulio genijų. Rusva retoka barzdelė, ežiuku pakirpti plaukai, siaurutės kaubojiškos kelnės...

Stalas padengtas paprasta kiljuote, buvo gerokai apalaistytas. Puoduose juodavo kavos tirščiai, mėtėsi keletas sausainių, prakąsti obuoliai.

— Kas jie? — nutaikęs progą, Lauritėnas pasiteiravo Rūtos, žvilgsniu rodydamas į gerokai išilinksmintus vaikus.

— Tas garbanius iš mūsų teatro. Stažuotojas. O barzdyla dailės institute mokosi. Diplomą, sako, ruošiasi ginti.

Jam smigtelėjo mintis apie Karužą. Negi vėl pasikartos ana istorija? Ne, jis bevelijo geriau išeiti tuojau pat.

— Pauliau, ko tu dabar? Negi varžaisi? — nustebusi, kad Lauritėnas vis dar neįsitraukia į kompaniją, padrąsino

Aldona. Ji šypsojosi, bet tik veidu. Akys liko kažkokios suglumasios, netvirtos. — Jauskis kaip namie...

— Išgerkim, Pauliau, — pasilinko arčiau juodaplaukis vaikas ir ištisė savo stiklą.

Lauritėnui buvo nemalonu, kad vaikas kreipiasi į jį vardu. Tarsi į artimą draugą. Jis susiraukė, tačiau išmaukė vyno stiklą iki dugno.

— Užkask, — Aldona pakėlė trapų sausainį jam prie burnos.

Ir anksčiau jį taip kartais vaišindavo Pauliui. Bet tuomet viskas atrodė lyg ir savaime suprantama, natūralu. Dabar — netikra, dirbtina. Lauritėnas šaltai padėjo koją ir paėmė sausainį į savo ranką.

„Ne, jų visiškai nedžiugina mano apsilankymas. Šiaip tik vaidina...“ — sumetė Paulius ir vėl prisiminė Karužą.

— Kur jis — pasiteiravo Rūtos.

— Kas? — ne iš karto suprato Juodėnaitė. — Aaa, senis. Sako, komandiruotėje, — ir nusiuko į jaunąjį dailininką.

Juodu, atrodo, tebetėsė kažkokį ginčą. Pauliui pasiekė tik šnekos nuotrupos. Matyt, buvo kalbama apie paveikslą, kabantį ane sienos masyviuose bronziniuose rėmuose. Status kriaušis, besibaigias pievele. Karvės, geriančios vandenį, piemenukai. Ir koloritas, ir peizažo tema priminė flamandų tapybą. Paveikslas buvo senas, kažkada smarkiai nukentėjęs ir po to restauruotas. Tikriausiai paties Karužos ranka.

Būsimasis genijus dar kartą paniekinamai nužvelgė drobę, lyg ir norėjo kažką rimtai pridurti, bet persigalvojo ir išdidžiai apibendrino:

— Jeigu imčiau, tai nebent rėmus...

Rūtai patiko samojus, ir ji ilgai, skaniai juokėsi.

„Gerai, kad Augustinas negirdi šitų pienbūniškų sapaliojimų, — pagalvojo Lauritėnas. — Skaudu man būtų“.

Jis pajuto, kaip svetima, nemaloni jam visa ši kompanija. Norėjosi pakilti ir, nieko daugiau neaiškinus, išeiti. Negalėjo. Kažkas jį kaustė prie kėdės, vertė per jėgą šypso, kada kiti kvatojosi, gerti drauge ir tuo pat metu jausti savotišką nusizėminimą. Panieką ir sau, ir kitiems. Blogiausia, kad jis žinojo, kas jį kaustė. Klausia lyg koks lokatorius fiksovo kiekvieną garą, išsprūdusį iš jos lūpų. Kiekvieną balso intonaciją. Jeigu Aldona ir visai atsitiktinai, šiaip taip bekalbėdama, paliesdavo ranką jo petį, Paulius ilgai juto toj vietoj srūvenančią šilumą. Jam buvo koku, ir tuo pat metu gera. Lauritėnas bijojo nebent vieno: Aldona, kaip ir seniau ne kartą, galėjo bet kurią akimirką palinkti jo pusėn ir tyliai sušnabzdėti: „Pauliau būk geras, paėik iki krautuvės vyno...“ Jis žinojo, kad neturėtų valios atsiskirti, nors antrą kartą pakilti tais pačiais laiptais jam būtų buvusi tikra kančia.

Daugiau bus

Universali lietuvių vasarvietė Lietuvių diena Kolumbijoj

CAPE COD VASAROJANT
RAŠO E. KARDELIENĖ

IR PRUDENCIJA BIČKIENĖ

Jonas Kaseliūnas, Medelynas.

skelbia, kad tada reikės sumokėti 50 dol., o kai kur ir 100 dol. pabaudos. O pamėgink tik išmesti pro langą kokį popieriuką, kaip nežinia iš kur prisistatys policija ir jau rašo tau kvitą. Vaziuojant su 4 mašinomis policijos sustabdytas ir rašomas jau pabaudos tiketas gal už greitą važiavimą ar už ką kitą.

Policijos pilni keliai. Vieni patruliuoja, o kiti krūmuose pasislėpę seka vaziuojančius ir tik pamėgink pavaziuoti ne sulig taisyklių kaip tuč tuojau prisistatys angelas sargas su tiketu rankose.

Pakelėse pravažiudavome pro Jonsono restoranus, kurie specialiai aptarnauja keliautojus. Jie visi vienodos stovybos ir vienodos spalvos. Viename ir mes papietavom. Apie 7 val. vakare privažiavome ir Kanados muitinę. Į mus muitininkas prakalbėjo francūziškai ir iš karto pasijutome namie — Quebeco provincijoje. Per tas 2 savaites tegirdėjome tik vieną anglų kalbą. Mūsų nekratė ir net pasų nežūrėjo, tik padavė lapelį, kurį mes turėjome užpildyti dėl statistikos.

8 val. ryte išvažiavome iš Oserville, lygiai 8 val. vakare buvome jau Verdune. Aš labai nuosirdžiai padėkojus pp. Viliušiams už atvežimą, už globą vasarojant ir išgėrę po čerkutę krupniko už laiminę sugrįžimą, išlydėjome pp. Viliušius namo į Rosemountą.

Buvo liūdna, kad rytoj jau jų nebepamatysiu ir rytoj ne bevažiuosime gražuole „Parisienne“ pajūrin maudytis. Bus daugiau.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Sofija Jonynienė. „Tėvų šalis“. Iliustruota dail. V. Vičiū. 360 pusl. Kieti viršeliai. Keletas spalvotų atvaizdų. Gausiai iliustruotas leidinys, su daugeliu gaidų. Skirtas 7-tam skyriui. Kaina 3.50. Adresas: JAV LB Kultūros fondas, C. - o. Jonas Bertausius, 5348 So. Telman, Chicago 32, Ill., USA.

L. Dambriūnas. „Lietuviškas auklėjimas šeimoje“. 36 pusl. Su literatūros sąrašais vaikams ir tėvams. Kaina 0.50. JAV LB Kultūros fondo leidinys Nr. 13. Adresas: 5248 So. Telman, Chicago, Ill., USA.

„Lietuvių Diena“ 1964. Tai Lietuvių dienos vadovas Pasaulinėje parodoje New York. Leidinyje skelbiama visa Lietuvių dienos programa ir idėti visų dalyvių atvaizdai: komiteto, programos vadovų, chorų, šokėjų ir jų vadovų ir tt. Leidinys kuklus, bet vaizdus.

Pagaliam ilgai lauktoji ir lietuviškoje spaudoje plačiai aprašytoji solistė Prudencija Bičkienė užklydo ir mūsų pa dangėn, Pietų Amerikos kontinentą. Už tai esame dėkingi ne tik jai, kaip suteikusiai leistos tolimon kelionėn, bet ir jos iškviėtojui kun. M. Tamošiūnui, sugalvojusiam bet kokia kaina realizuoti lietuvių diena Kolumbijoje. Tik rai buvo labai malonu pasiklausti jos sodraus balso bei mintimis pakeliauti po gimtuosius Lietuvos kampeilius, kurių netekome prieš 20 metų. Mums tai nebuvo kasdieninis įvykis, nes 15-kos metų laikotarpyje (tik maždaug laiko Kolumbijoje) mus aplanko tik trečias lietuviškosios dainos skleidėjas bei Lietuvos žemės garsintojas. Prieš tai yra buvę solistai Stempužienė su Baru, kurių man, šių eilučių autoriui, asmeniškai neteko išgirsti, nes Kolumbijoje vos treji metai.

Mūsų mieloji viešnia tikrai ilgai neišdils iš atminties, nes koncerto metu ji veikė ir klausytoja, ypač lietuvių, lyg kokia magiška lazdelė klausytis skambios dainos. Ši jėga reikiama tik pas aukšto lygio dainininkus. Jų paprastai klausomės susikauptę, dažnas net akis pridengdamas. Šitaip atsitiko ir klausant mūsų solistės. Ji atpalaidavo klausytoją nuo bet kokio gili nimosi į aukštų ir žemų tonų skambesius bei balso pakeitimo apvaldymus, kadangi visa tai ji atsiėkė be jokių sunkumų. Todėl mums beliko tik gilintis į dainos sielą, o iš žodžių tarsi jutome apdainuoto jamojo dainko sklindantį kvapą. Ypač gili išpūdė darė lietuviškosios dainos. Keista, net ir svetimųjų kompozitorių kūriniai dvelkė lietuviškos sielos niuansais.

Programoje išgirdome šešias lietuvių kompozitorių su kurtas bei harmonizuotas dainas ir devynias pasauliečių. Dainų atranka labai tiko lietuviškojo būdo žmogui, todėl buvo išsklausytos su dėmesiu ir įsijautimu. Toks jau

lietuvių charakteris, kad jam visuomet maloniau būna išgirsti ką nors naujo, negirdėto. Tačiau visiškai kitaip yra su abiejų Amerikų abiejuose lietuvių žmogaus meno skonių. Ypač Pietų Amerikoje, išskyrus tik sostinių aristokratiją valdžioje, tenkinamasi, anot jų, tik žinomomis — kasdien kartojamomis operų arijomis ar ypatingai „gražiu“ simfoniniu kūrinio. Visą kita neįdomu, nes man ne pažįstama, — atsako beveik kiekvienas. Taip atsitiko ir su mūsų solistės pateiktąja programa, į kurią atsilankė tik vieni lietuviai, išskyrus tik kelis kviestus kolumbiečius — meno žinovus. Be abejo tai mums didelis nuostolis, nes koncertas pirmoje eilėje buvo taikytas kolumbiečių publikai. Tai pamoka rengėjams ateityje, kad būtų apdairesni, pramatant iš anksto ne tik ką ir kam koncertuosime, bet ir kokią propagandą kelią pasirinkime.

Maloniosios viešnios atvykimo dieną mūsų kolonijai gaubė ir gėdulo šydas. Tik dalis atvyko aerodroman jos pasitiktį, o kiti nuskubėjome į laidotuves. Mirtis atsiėmė ilgametį Kauno miesto policijos vadą Vladą Jankauską, nuliūdime palikdama žmoną ir tris ištėkėjusias dukras Medelyne. Prie velionio kapo žodį tarė kun. N. Saldukas.

Tokiame nat neskėmės fone maždaug praėjo ir rengtoji „Lietuvių diena“ Medelyne, į kurią buvo atvykusių iš Bogotos keliolika asmenų, jų tarpe ir konsulas Stasys Sirutis. Rugsėjo 7 dieną buvo lietuvių namų (centro) užbaigtosios dalies pašventinimas ir įkurtuvės, o po to iškilmingas posėdis Marijos Kriščiūnų Pagalbos teatro salėje, kur buvo paminėti ir Kristijono Donelaičio Metai. Šia tema „Donelaitis Lietuvos istorijos perspektyvoje“ kalbėjo prof. Juozas Zaranka. Apie šių dienų mokslo aktualijas kalbėjo prof. Romas Šviedrys. Diskusijose buvo paliestas mūsų jaunimo nutaukėjimo klausimas, kuriame reikšmingesnius pasisakymus kėlė prof. J. Zaranka ir adv. J. Totoraitis, kad tėvai iš savo vaikų reikalautų kalbėjimosi lietuviškai ir kad kai kuriems darbams atlikti, pav. radijo pusvalandžio vesti būtytų įgaliotas jaunimas. Po to sekė rezoliucijos bei sveikini mo telegramų skaitymas, kaip: VLIKui, ALTui, Amerikos Vyriausybei, Šv. Tėvui ir kt. Iškilmingas posėdis baigtas Lietuvos himnu.

Rugsėjo 8 dieną įvyko vaitės Nutibaro viešbutyje, kur prie garbės stalo buvo ir gubernatūros bei kiti aukštesnieji svečiai: senatorius

TREJOS DEVYNERIOS...

Atkelta iš 4-to psl.

siūsiu ir viskas. — Mes, gerbiamasis, tokių niekų su savim nesivežiojam. Mūsų gamybinis centras randasi už 50 kilometrų. O čia, — linktelėjo jis galva savo kolegų pusėn, — tamsiai, ne kokie šiaučiai ir kriaučiai, o sąskaitininkas, apskaitininkas, normuotojas, planuotojas ir pats filialo vedėjas.

Matydamas, kad mūsų pažintis gali greit nutrūkti, aš ištisčiau viršininkui kišeninį peiliuką.

Nuo šios paslaugos, — tariau, — jūs tikrai neatsisakysite. Juk čia aiškiai parašyta: „Galandam peilius!“

Zaliukas atlenkė peiliuką, pabandė asmenis ir tarė:

Dvi kapeikos, — ir, kreipdamasis į savo bendradarbį, pridūrė: — išrašyk sąskaitininke, šiam piliečiui kvitą.

O kada, — paklausiau, — išgalėsit peiliuką?

Grafikas yra grafikas, — atsakė vedėjas, — užsaky mas bus atliktas lygiai po dviejų savaitių.

Spėjė ištraukti iš žaliuko rankų peiliuką, atatupsti pasitraukė nuo skraidančio kombinato.

Ką čia su jais terliotis, — pyktelėjo draugas. — Antai mišrių prekių parduotuvė.

Ankštoje parduotuvėje snū duriavo liūdnas ir sulyges pardavėjas. Už prekystalio nuo grindų iki lubų buvo prikrauta noragų, televizorių, maišų, knygų, saldinių dėžių, pakinktų ir vaikams žaislų.

Kai draugas pabarškino į prekystalį, pardavėjas pakėlė ilgą nosį.

Prašau, — paskubėjau aš, — adatą ir juodų siūlų.

Adata — tai vienas dalykas, — tarė flegmatiškas pardavėjas, — o siūlai — kitas dalykas.

Žinoma, — sutiko draugas, — todėl suvyniokite abu dalykus į vieną ir atsiskaitykit už viską.

E, kokie greiti, — neskubėjo pardavėjas, — ar tik nebūsit mūsų pajininkai? — Kokie čia pajininkai. —

pasišaukę draugas.

Siūlų prašau, — lėtai dūdavo pardavėjas, — o adatos tik pajininkams.

Tat kaip išgyti adatą? — paklausiau jo.

Jeigu ne pajininkai, — nusišnypstė jis, — priedo turėsite pirkti kokią knygą arba ką nors iš žemės ūkio inventoriaus...

Aš supratau, kad kol nevelu, reikia keisti taktiką ir pasilenkiau ant prekystalio su liūdna fizionomija:

Klausykite, pilietai. Mes ne pajininkai, mes studentai. Knygos mums — va... kaip įgrįso ir dar tas žemės ūkio inventoriaus... Geriau sakykit, ar neturit kokio darbo. Ir jums bus nauda, ir mums kapeika kišenėje.

Pardavėjas, ilgai kasęsis pasmakrė, lėtai sudūdavo:

Sakot, studentai. Hm! Lukterkit minutėlę, aš pakalbėsiu su vedėju.

Po kurio laiko jis sugrįžo ir pakvietė mus į kiemą.

Tai, va, studentai, — tarė jis, — ištraukite antai tas dėžes ir iškuopkite kėmą.

Atsiraitoję rankoves kibomė į darbą ir po poros valandų visus nurodymus jau buvome išpildę.

Paskui pardavėjas pakvietė į kontorėlę atsiskaityti. Dėl tokio menko darbo jis mums pakio krūvą visokių siūpų popierių pasirašyti. Kol draugas įmantriai vingiavo savo parašą, aš žvilgtelėjau į vieną kitą raštą. Man net akys ant kaktos iššoko. Viename akte buvo parašyta, kad mes krovikai tokie ir tokie... štabeliuodami dėžes, su daužėm 505 bonkų degtinės, 117 bonkų vyno, 20 komplektų servizų ir taip toliau. Aš stvėriau draugą už pakarpas ir atplėšiau nuo kėdės.

Klausykite, — kiek galėdamas mandagiai paklausiau prekybininką, — ar jums neatrodo, kad šitas reikalas negerai kvepia?

O tu neuostyk! — atšovė jis. — Gausit po penkis rublius į dantis ir maukit.

Mes ir movėm, palikę skolą kaip roną...

Dr. J. Mejia y Mejia, Vokietijos konsulas, vyskupo pavaduotojas ir kiti. Meninė dalis atiteko mūsų mielajai solistei Prudencijai Bičkieni. Akomponuojant Haroldui Martinai klausėmės: „Oi greičiau, greičiau — Št. Šimkaus, Tėviškėle mano brangi — Alf. Mikulskio, Mano sie loj šiandien šventė — Tallat Kelpšos. Pranešėjais bei vadovais buvo Dr. V. Gaurišas ir Laima Ralytė. Sekančią dieną, rugsėjo 9, buvo atlaikytos atitinkamos pamal-

dos. Pamokslą pasakė kun. Dr. P. Ragažinskas, pagiedoj mūsų solistė. Po to sekė išvyka Inž. Kęstučio Kalėdos ūkin, į lietuvių dienos uždarymo iškilmes, į kurias atvyko ir konsulas St. Sirutis. Tačiau faktiniai lietuviams ši „lietuvių diena“ užsidarė tik rugsėjo 11 dienos vakarą, kuris, nors ir buvo skirtas šventimui, bet mums paliko neišdildomo išpūdžio. „Uždarymą“ atliko mūsų dainos propaguoja solistė Prudencija Bičkienė.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVES KABITAI.
IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

JOE'S BUTCHERY & GROCERY

J. LAURINAITIS

ALUS IR ĮVAIRIAUSI MAISTO PRODUKTAI.

ILGAMETIS PRITYRĘS SAVININKAS SVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ DESŲ GAMYBOJE.

VISKĄ PRISTATO Į NAMUS ARBA Į PARENGIMŲ VIETAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽININGAS Į VISAS MIESTO DALIS.

1918 FRONTENAC ST. Montreal.

LA 4-0209.

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTŲNOS

SUKAKTUVES - MAZAMECIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q.

Tel. 525-8971

T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

A. NORKELIUNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Krepsininkai Australijoje

RAŠO SPECIALUS NL BENDRADARBIS
JONAS BULIONIS

Palikę Sedlicką Adelaidėje ir išlydėti kelių šimtų Adelaidės lietuvių, pradėjom kelionę į Perth'ą. Lėktuvas nedidelis, turi skristi prieš 85 mylių į valandą vėją ir dažnai pametė, kad ir miegalius pažadina. Jis pakyla tik iki 12,000 pėdų, todėl ir negali išvengti audros. Vėluojam 2 v. 30 min. Bet Perth'o lietuvių kankiniai laukia, su tradicinėmis gėlytėmis, kurias priėmė tautiniai rūbais pasiūšusios lietuvaivės. Organizacinis komitetas, susidedantis iš inž. Z. L. Budriko, A. Čižeikos, A. Kateivos, E. Klimaičio, I. Miliausko, V. Volodkos ir V. Cibulskio, atliko viską puikiai, taip kad galėjom puikiai jaustis.

Iš aerodromo važiuojam į lietuvių namus. Tai buvusi mokykla ir šiuo metu paversta į lietuvių namus. Žmoniu pilni kambariai. Kiekvienas nori pasikalbėti, pasidalinti išpučiais ne tik apie Ameriką bei Kanadą, bet ir apie ryšius Australijos kolonijoms. Jie, būdami tolimiausiame Australijos kampe, retai besulaukia kokių nors svečių. Gerokai pasistiprinę išvažiuojam kas sau, pas vaizgus lietuvių. Man teko apstototi pas A. Merkauską, kurie manimi rūpinosi tas keturias dienas.

Sekančią dieną aplankė miesto burmistrą, kuris yra įsitaisęs naujoje gražioje miesto rotušėje. Iki šiol visas rotušės teko matyti, seno stiliaus. Šioji visiškai skyrėsi nuo ankščiau matytų. Po trumpų kalbų iš abiejų pusių (dabar mūsų vadovus Dr. R. Gaška, kuris kalbėjo) prasiėjo vaizės ir pokalbiai tais pačiais klausimais — How do you like Australia arba Perth'ą.

Su lietuvių pašposaudami visai atsakydavom, o oficialiai užklausti, turėjom paruoštą atsakymą „very well“ arba panašiai.

Po priėmimo nuvažiuojame į King's Park valgyklą pietų, o vėliau aš su p. Grybausku ir jo šeimininke — žemaitė, R. Brazuskienė nuvažiuojame į Zoologijos sodą, pasižiūrėti gyvų kengūrų.

Nors šis Zoo nebuvo didelis, bet kengūrų turėjo nemažai, pradedant nuo didelės žiurkės didumo iki 200 svarų. Vakare

RUNGTYNĖS PERRY LAKE BASKETBALL STADIONE,

kuris yra vienas iš geriausių Australijoje. Pirmoje dalyje pasirodė gimnazistų grupė ir lietuvių tautiniai šokiai, o vėliau krepšinis. Į šias rungtynes atsilankė gubernatoriaus, Maj. Gen. Sir Douglas Kendrew. Jis vėliau oficialiai atidarė ir krepšinio rungtynes.

nes. Rungtynes pradeda Čekauskas, Bazėnas, Šilingas, Slomčinskas, Jasevičius. Jo koja truputį pasitaisė. Neteikę Sedlicko ir Jasevičiaus, rinkinei būtų sunkiau kovoti.

Kadangi ši australiečių rinktinė buvo truputį silpnė, už ankstyvesnės tai mūsiškiai leido jiems ir mėtyti. Nebuvo tokio kieto dengimo, bei žaidimo kaip ankstyvesnės rungtynės. Slomčinskas kartoja Čekausko mestą kamuolį ir rezultatas 2:0 mūsų naudai. Po 5 min. mūsiškiai veda 15:6. Po 10 min. rinktinė veda 20 taškų skirtumu. Čekauskas susilaukia daug ka tučių. Pirmojo kėlinio rezultatas 50 : 26. Atrodė, kad ši karta rinktinė užims 100, bet Grybauskas to nenori ir įleidžia Jankauską su Motiejūnu į gynimą. Tokia „kombinacija“ nelabai derinasi ir rezultatas labai pamažu auga, bet šimtinės taip ir nepasiekia.

Krepšių imetė: Modest. 6, Baz. 2, Jank. 2, Mot. 2, Čekauskas 29, Adz. 2, Jasev. 6, Šilingas 8, Slomčinskas 15, Varnas 25, Baudos W. A. — 24. Rinktinė 12.

Žiūrovų buvo apie 1,100. Šios rungtynės praėjo draugiškiausioje formoje iš visų ankščiau žaistų rungtynių.

Tiesa norėčiau paminėti

APIE PERTH'Ą,

kai John H. Glenn Jr. skrido 6-tąjį kartą apie Žemės rutulį, jam Perth'o žmonės signalizavo uždegdami bei užgesindami šviesas. Astronautas, John H. Glenn Jr. jiems yra atsiuntęs savo nuotrauką su padėkos laiku, kuri yra miesto rotušėje.

Kitą dieną išvažiuojame apie 30 mylių, Serpentine už tvankos pasižiūrėti. Iš čia Perth'o miestas gauna vandens. Vaizdai gražūs, tik apie krio klį ganta nuskurdusi ir tie kreivi eukalipto medžiai, nedaro gero vaizdo. Pasirodo, kad čia, kaip ir Kanadoje, yra daug miško gaisrų, kurie apgadina medžius. Gumos medžiai apdega, bet kitais metais vėl atsigauna ir įgauna senąjį vaizdą, bet yra vienas medukas vadinamas „black boy“ kuris yra visą laiką juodas apdegęs, bet viršus žaliuoja. Jo lapai yra plonučiai, keturkampiai arba trikampiai.

Vakare

RUNGTYNĖS PRIEŠ W. A. LIETUVIŲ RINKINĘ,

kurias mūsiškiai laimi 68 — 52 (25 — 21). Šios rinktinės pagrindinis penketukas buvo Jankauskas, Motiejūnas, Grybauskas, Gaška ir Memėnas, trumpam pakeitė, Modestavičius ir Šilingas. Teisėjai Varnas ir Bazėnas. Coacho pareigas atliko Šilingas. Šilingas atliko labai gerai savo pareigas.

SATELITINIS JAUNIMAS

Atkelta iš 3-čio psl.

leidžiama veikti komunistinei skautų organizacijai. Šiuo metu narių skaičius berniukų skautų organizacijoje nuolat auga ir jis bus pasiekęs daugiau kaip vieną milijoną. „Sztandar Mlodych“ laikraštis buvo pareiškęs nepasitenkinimą mokykliniu jaunimu — šis pertraukų metu mokykloje geriausiai degtinę. Pagal prieš penkerius metus Gdanskio mieste įvykusio apklausinėjimo duomenis paaiškėjo, kad iš 5,000 apklausių moksleivių 45% alkoholinius gėrimus naudoja kai kuriomis progomis, o 20% — dažnu atveju.

PETER ZINKO

BARRISTER & SOLICITOR

ADVOKATAS IR NOTARAS

Tel. office: LE 1-1054

Res.: BE 3-2472

1 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

1939 kovo 15 d. Šakių rajone, Keturnauijos kaime (Netoli Kudirkos Naumiesčio).

Sportu pradėjo užsiiminėti penktoje klasėje, kai buvo 12 metų. 14 metų dalyvavo moksleivių TSRS pirmenybėse ir įvykdė I-mo atskyrio reikalavimus. 1958 m., baigęs Sintautų Vidurinę mokyklą, įstojo į Vilniaus Universitetą, turėdamas lengvoje atletikoje tokius rezultatus: 150 metrų — 4.08; 5000 — 15.50; 800 m — 2.06,4. Kestutis Orentas gyvena Vilniuje, yra Pedagoginio Instituto absolventas, paskirtas dėstytoju Institute. Dabar priklauso Dinamo sporto klubui Vilniuje.

Aliksejūnas Adolfas: gimęs 1937 liepos 27 d. Pakruojo rajone, Žvirblionių tarpybiniame ūkyje, Simaniskių kaime.

Sportu užsiiminėjo nuo 1957 metų, tarnaudamas kariuomenėje. 1960 m. grįžęs iš kariuomenės į Vilnių, įstojo į Vilniaus Politechnikos institutą. Šiuo metu ten gyvena ir sportuoja. Lengvoje atletikoje turi sekančius rezultatus: 5000 m 14.03,6; 10,000 m 29.38,0; 3000 m kliūtinis bėgimas 8.40,0.

Dabar priklauso Lokomotyvo sporto klubui Vilniuje.

Adolfas Varanauskas: gimęs 1934 vasario 4 d. Kaišiadorėse, Paliepių kaime. 1958 m. baigė Kūno Kultūros Institutą Kaune. Jo geriausias ruožulio nustumimo rezultatas yra 18,85 m. Gyvena Kaune — Šančiuose. Dabar priklauso Dinamo sporto klubui Kaune.

NEŽINO DIDŽIŲ LIETUVIŲ SPORTINIŲ LAIMĖJIMŲ

Sportininkams priimtiniau sia tema sportas, sportiniai žygiai, sportininkų laimėjimai. Todėl nesivaržydamas paklausiu, ar jie žino, kad 1959 m. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė visuomenės pastangomis buvo išsiųsta į Pietų Ameriką.

Deja, jie nieko apie tai nėra girdę, nei skaitę.

Trumpai pasakau, kad lietuvių krepšinio, daugumoje iš JAV, 1959 m. keliauvo po Pietų Ameriką ir žaidė su geriausiomis Pietų Amerikos krepšinio komandomis, įskaitant valstybines Pietų Amerikos komandas. Visur jie buvo garsinami kaip lietuvių, jų žaidynės duotos per televiziją, pranešė natos per radiją, pilni anų

čius ir Šilingas. Teisėjai Varnas ir Bazėnas. Coacho pareigas atliko Šilingas. Šilingas atliko labai gerai savo pareigas.

Bus daugiau.

kraštų laikraščiai buvo žinių apie lietuvių krepšinio, tebesančius Europos krepšinio čempionais nuo 1937 metų. Tada lietuvių krepšinkai žaidė: Kolumbijoj, Venesueloj, Argentinoj, Urugvajui, Brazilijoje, Trinidode. Iš 17 rungtynių laimėjo 14.

Klausiu, ar girdėjo apie lietuvių Br. Rožinskio nedidelę būrinę jachtą 1963 m. nugalėjusią Atlanto vandenyną. Ne, jie nėra nieko girdę.

Klausiu, ar žino apie dabar, 1964 m. vasarą, Amerikos lietuvių krepšinkų kelionę į Australiją. Deja, jie nieko nėra nei girdę, nei skaitę.

Pasakau, kad tie ir visa eilė kitų lietuvių sportininkų laimėjimų, pasiektų už dabar tinės Lietuvos, yra atlikti privačių asmenų iniciatyva, neremiant nei JAV-ų, nei kuriai kitai valstybei. Tūkstančiai dolerių suaukota pavienių asmenų.

Jie, tie su Sov. S-gos rinktinė atvykę lietuvių neįtikėtinai klausosi pasakojimų, nežinodami kaip nutraukti pasikalbėjimą, nes aš juk kalbu grynai apie sportą, nenuklydamas šalies.

Lyg atsilįgindami, jie paklausia vieną — kitą dalyką apie lietuvių sportininkų laimėjimus Sov. S-goje. Atsakau. Apie pasaulinį garšą laimėjusius lietuvių irklautojus, buvusius JAV-se, o visai neseniai puikiai pasirodžiusius Anglijoje pasakiau net jiems nepilnai žinomų dalykų, sakysime, kad lietuvių pyksta ant amerikiečių spaudos, kodėl jie nepažymėjo, juos buvus lietuvių.

Bus daugiau.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Sov. Sąjungos futbolo pirmenybėse Vilniaus Žalgirio futbolininkai randasi trečioje vietoje.

— Europos irklavimo pirmenybėse, Vilniaus Žalgirio aštuonvietė moterų grupė, užėmė antrą vietą. Deja, sąsąta randame šias tris pavardes: Semaško, Pereveruchova, Griščenkova.

— SS-gos studentų lengvosios atletikos pirmenybėse Tartu mieste, pirmą vietą rutulio stūmimo laimėjo devyniolikmetis R. Plungė, nustumęs 17,22 m, o B. Burokas buvo antras jieties metime — 76,03 m. Tuo tarpu stalo tenise, mūsiškiai buvo tik antri, lygiai kaip ir rankinio varžybose.

— Kauno „išvadavimo“ iš fašistinių rankų metinių progą, buvo surengtos sportinės varžybos. Sportiškiausia dalia pasirodė Lenino rajonas.

— Bokso meisterio vardą iškovojo R. Tamulis. Rumunijos krepšinio ketinėjimo Lie tuvoje, sužaisdami draugiškąs rungtynes su mūsiškiais gražioje Palangoje. Pirmosios rungtynės rumunės nugalėjo Vinius Kibirkštį 49:41, o Lietuvos klubų rinktinė — Rumunijos vyrus 76:65. Atsigriebimo rungtynėse, rumunai nugalėjo lietuvių 82:58, o lietuvių žaidėjų priešininkai 52:46. Iš Ptlangos, svečiai nuvyko į Klaipėdą, kur rumunės nugalėjo lietuvių 52:45, o vyrai laimėjo prieš svečius 74:66.

— Lietuvos futbolo pirmenybių paskutinės pasėkmės: Vilniaus Elfa — Kauno Politechnika 3:2, Mažeikiai — Kretinga 0:2, Vilkaviškis — Panevėžio Statyba 1:3.

IS VISUR

— Naują Lenkijos rekordą atsieki E. Černik, iššokęs į aukštį 2,20 m.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas

Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:

109 Warwick Street

Brooklyn 7, N. Y.

KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

OTTAWOS LIETUVIAI

MINĖS SUKAKTUVES

Jau bus 15 metų, kai Ottawos lietuvių susiorganizavo į Kanados Lietuvių B-nės apylinkę. Rugsėjo 13 dieną apylinkė, kuriai dabar vadovauja Dipl. Inž. A. Paškevičius, mini tas sukaktuves.

Minėjimo programoje numatyta: 11 val. atidaroma dail. Antano Tamošaičio kūrinii paroda; 12 val. pamaldos.

1 val. po pietų bus iškilmingas minėjimas, į kurį yra pakviestas KLB Krašto V-bos pirm. dr. P. Lukoševičius ir kt. svečiai.

Po minėjimo numatytos vaizės.

Visa tai vyks Arkivyskupijos rūmuose, kuriuose prieš kelius metus įvyko KLB KLB Tarybos suvažiavimas.

SUDBURY, ONTARIO

L. B. APYLINKĖS VALDYBOS PRANEŠIMAS

1. Vasaros sezono buvo padarytos 2 gegužinės P. ir P. Jutelių ir J. I. Račinskų vasarvietėje „Palanga“. Visos buvo labai įdomios ir turėjo gerą pasisekimą. Bendruomeniniam reikalams gauta ir pelno.

2. Jaunimo stovykla „Vila Maria“ vasarvietėje baigėsi sėkmingai. Stovyklautojų buvo per 50. Pirmą stovyklavimo sekmadienį, rugpjūčio 9 d. vasarvietėje buvo padaryta mažoji Sudburio lietuvių diena su šv. mišiomis, kurias laikė kun. A. Sabas, lauko programa stovyklos rajone, kurią atliko stovyklos jaunimas L. Remeikienė vedant. Tą dieną stovykla, svečiai, lauzas ir kt. buvo nufilmuoti. Bendruomenės nariai filmą pamotys metų gale.

Stovyklai vadovavo: kun. Ant. Sabas, Lionė Remeikienė, Vincas ir Pranciška Deveikiai. Vyriausia šeimininkė — Agota Pranskūnienė, jos padėjėjos E. Šviežikienė, E. Tolvaišienė, A. Kručienė, p. Mackevičienė. Kankles programai paskolino Petras Semėžys.

Už tokių nuosirdų ir pasiaukojantį darbą mūsų jaunimo labai Lietuvių Bendruomenės Valdyba reiškia širdingą lietuvišką padėką.

VANCOUVER, B.C.

SALTA IR LIETINGA VASARA

Šiomet Britų Kolumbijoje labai lietinga vasara. Per visą liepos mėn. buvo tik 4 saulės dienos. Ūkininkai labai dejuoja, kad negali nuimti šieno ir rugių. Veik viskas su puvo. Rugpjūtis ne kitk negeresnis ir per 3 savaites buvo vos 5 saulės dienos. Ly-

ja dienos ir naktimis.

Yra čia kiek ir lietuvių ūkininkų, kurie irgi skundžiasi bloga vasara. Viskas permirkę vandeniui ir „kvepia“.

Kl. P.

IVAIRIOS VIETOS

ŽINIOS

— Miškuose dirbantis p. Kazys Dulkys savo vasaros atostogas praleido mieste. Bet šiaip savaitgaliais jis iš miškų pervyksta į miestą ir čia atlieka reikalus, surištus su nuosavybėmis. Miškų darbuose K. Dulkys yra labai prityręs darbininkas. Dirba daugiausiai akordais ir labai gerai uždirba. Jis turi išgijęs daug nuosavybių vnuo savų namų) ir gražiai įsikūręs bendrai. Jis neseniai pasiuntė 90 dol. „N. Lietuvos“ mašinų Fondui papildomai ir dabar turi 10 šerų. Dabar jam nereikės nuolat rūpintis prenumeratos atnaujinimu. K. Dulkys yra senas „N. Lietuvos“ skaitytojas ir didelį spaudos bičiulis. Jis gausna ir daugiau laikraščių. Be to, jis turi gana puikią asmeninę biblioteką, kuri susideda daugiausiai iš lietuviškų knygų.

— Futbolo rungtynėse Suomija netikėtai savo sostinėje nugalėjo švediją 1:0. Prieš progos, vertėtų pažymėti, kad 1933 m. ta pačia pasekme, Lietuva nugalėjo Suomiją.

— Naują pasaulio rekordą atsieki čekas Danek, numetęs diską 64,55 m (buvo 62,94 ir priklausė amerikiečiui Orterui).

— Lengvosios atletikos rungtynės D. Britanija nugalėjo Suomiją 129:83.

VIETOJE TOLMINKIEMIO — ČYSTYJE PRUDY

Karaliaučiuje, Kaliningrade ir Čystyje Prudy vietovėje (tai naujas sovietinis Tolminkiemio pavadinimas) rugpjūčio 5 d. įvyko iškilmingas pamėtos K. Donelaičio 250-sios gimimo metinės. Kaliningrade įvyko poezijos vakaras, o Čystyje Prudy atidengtas paminklinis akmuo.

Be režiminių partijos ir valdžios atstovų, į Kaliningradą ir į Tolminkiemį — Čystyje Prudy buvo išvykęs jubiliejinio K. Donelaičio komiteto pirm. K. Korsakas, rašytojai E. Mieželaitis, T. Tilvytis, A. Baltakis, A. Drilinga, A. Maldonis, Just. Marcinkevičius, V. Reimeris, operos, baleto ir dramos aktoriai, dar spaudos, radio ir televizijos atstovai. E. Mieželaitis liaupsino rusiškąją inteligentiją. O pagal Teofilį Tilvytį, kai mes šandien kalbame apie Donelaitį, turime galvoje visus dorus žmones... kovojančius už tai ką. Tad, teigė Tilvytis, Done laičio vardas įrašytinas šalia Ševčenkos ir Lermontovo, Šekspyro ir Mykolo Angelo vardų. E.

— Marija Galinienė 68 metų jau 3 mėnuose serga ir guli vietoje ligoninėje. Jos sveikata susikomplicavo po gripo. Jos vyras ir ji yra seni atelviai, išauginę gražią šeimą: 3 sūnus ir vieną dukterį. Visi šeimas sukurė. Galiniai turi nuosavus namus ir gražią manufaktūros krautuvę. Jos vyras, einantis 78 metus, stipriai laikosi.

— Jonas Karpišius verčiasi miško apdirbimu ir turi nuosavą lentpjūvę. Senas emigrantas, atvykęs Kanadon apie 1928 metus. Jo brolis Antanas Karpišius Kanadon atvyko pi 2-jo pasaulinio karo. Jis taip gi dirba miškuose ir gerai laikosi. Abu Karpišiai yra kilę nuo Trakų. Tai malonūs ir simpatingi lietuvių.

Kl. G.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

HAMILTON

MOTINOS MEILĖ IR GELEŽINĖ UŽDANGA PRALAUŽIA

Tūla hamiltonietė lietuvė, dipukė, neseniai grįžo atgal į Hamiltoną iš Lenkijos, praleidusi ten 3 sav. atostogų kartu važinėdama po Lenkiją su savo sūnumis, kurie į Lenkiją atvyko iš Lietuvos susitikti čia su savo 20 metų nematyta mamyte. Koks nepaprastai jaudinantis ir intriguojantis susitikimas! Visi kas matė šį susitikimą, verkė lyg mažai vaikai. Motinos džiaugsmas buvo žodžiais ne išreiškiamas!

Kelionė, dovanos ir pragyvenimas jai atsėjo apie 2000 dol. Vien tik dovanų vaikams pripirkusi už 1000 dol. Mokant doleriais Lenkijoje viskas labai pigu: gera vyr. angliškos medž. eilutė \$30, vyr. geriausi batai \$4 ir panašiai. Šio pigumo paslaptis glūdi trejojoje zlotų vertėje: ban kas keičia dolerį į 25 zlotus, PKO krautuose (kur viskas parduodama tik už dolerius) 75 zlotai už dolerį, o juodoje rinkoje moka po 100 ir daugiau zlotų už dolerį.

Lenkai rusų neapkenčia vi suotiniai ir prieš juos kalba viešai. Krautuose visko yra, tik dėl kainų aukštumo, palyginus su uždarbiais, masei lenkų ne viskas įperkama.

Lenkijoje, palyginti, žmonės laisvė didele. Per 3 savaites jos niekas neklusė dokumentų, nors ji su sūnumis ištais važinėjo po visą Lenkiją. Jos sūnų pasakojimu, Lietuvoje esą daug sunkiau, o taipgi ir žmonių kalbėjimo laisvė labai suvaržyta. Lietuviškas jaunimas yra labai patriotiškas, ir jokia bolševikinė propaganda įtakos nei jaunimui, nei vyresniesiems nedaro.

Hamiltonietė lietuvei tos 3 savaitės praėjo kaip sapnas, kaip pasaka. „Taip nenorėjau skirti ir grįžti atgal, bet ir likti ar važiuoti į Lietuvą, nebuvo kaip.“

Jos vyras, kuris irgi yra Lietuvoje, nors ir norėjo su ja susitikti (nežiūrint, kad Lietuvoje vedęs kitą žmoną ir turi su ja vaiką), bet negavo leidimo vykti į Lenkiją.

Šis hamiltonietės originalus būdas susitikti su sūnumis, sumanias ir drąsias pralaužė geležinę uždangą.

SAV. - KURĖJO VINCO TAUSKELOS DUKTĖ

Valerija ši pavasarį atidarė vakariniam Hamiltone, tankiai apgyventame lietuvių rajone, moterų grožio salioną „West Central Beauty Lounge“. 198 Chahrlton Ave. W. (kampos Queen ir Lounge). 198 Charlton ir panelės čia ras geriausią savo tautietės patarnavimą! Sk. St.

ATSAKYMAS DEL P. V. PASISAKYMO

V. P. rašydamas „NL“ liepos 22 d. laidoje, labai jau perdėtai ir neteisingai giria Jaunimo Centrą, o LN kiek

imanydamas, be jokio pagrindo šmeižia.

V. P. rašo, kad „dabar jau surinkta Jaun. Centrai 40 tūkst. dol.“ Mano gi žinios, grynais pinigais gauta apie \$10,000, o dar apie tiek pat terminuotais čekiais.

V. P. rašo: „Kiek „LN“ (kam tos kabutės Liet. Namai?! Sk. St.) per 10 m. surinko, koresp. L. nepasako. Jei žinotų, manau pats nusi-gastų“.

Kiek Liet. Namai surinko ir kiek grąžino, nėra jokia paslaptis. Tiksliai ir teisingai LN atskaitomybė yra vedama nuo pat pirmos LB b-vės įsteigimo dienos. Ne tik kiek vienas LN narys, bet ir kiek vienas tautietis gali bet kuriuo laiku kreiptis pas LN v-bos p-ką St. Bakšį, kuris mie lai leis iki detolių pasitikrinti LN atskaitomybę. Ogi bendras 8 m. LN darbų piniginių rezultatas yra šis: per tą laiką gauta LN apie 200 tūkst. dol., iš kurių jau apie \$85,000 žmonės atsiėmė ir dabar LN Namai savo žinioje turi apie \$115,000, LN narių sudėtų pinigų. Ir ko čia nusigąsti? Ar ne taip V. P. galėtų pasiteirauti dėl Jaun. Centro atskaitomybės? O kas liečia LN. Namus — jų atskaitomybės patikrinimas yra atviras kiek vienam.

Įsismaginęs V. P., tęsdamas prasimanymus LN adresu, toliau rašo:

„Kad nieko konkretaus nėra padaryta „L. N.“ statyboje, nereikia kaltinti lietuviškoji visuomenė, bet kas kitas... „L.N.“ išigijimo praktiškas darbas jau perkant „Deltos“ seną lauzą ne visai aiškiu keliu, sukėlė daugeliui abejonių. Tolimesnė „L. N.“ eiga, ypač su „Deltos“ kino operavimu, atbaidė dar daugiau tautiečių“.

Kad LN dar neturime, ne LN v-bos kaltos, bet tie, kurie kiekviena proga, o la V. P., L. N. kiek įmanydami juo dino. Kas liečia „pinigų plaukimą“ — jie maždaug vienodai pamečiui Liet. Namuose augo ir augo ne savaime, bet tik p-ko St. Bakšio pastangų dėka. Pas tą patį V. P. St. Bakšį šimto dol. prašė mažiausiai 15 kartų, bet vistiek negavo. Didesnis entuzijazmas buvo kaip tik tada, kada buvo perkama Delta.

Delta yra visai ne senas lauzas, nes tik dar turi 50 m., o jos statyba yra masyvi ir plieno konstrukcijos. Ją, kada dabar gavome iš miesto leidimą ir perdarbę į sales ir klubą, galės naudotis kelios lietuvių generacijos. Pirkimo kelias visiems labai aiškus, nes tuo reikalu buvo šaukiamas visuotinis LN narių susirinkimas ir nariams padėtis buvo nušviesta iki smulkmenų. Visa tai kiekvienas gali patikrinti ano susirinkimo protokole, kuris kiekvienam

MOKSLAS IR TECHNIKA

POVANDENINIS KAIMAS

Raudonosios jūros įdugne pasirodė neįprasti gyventojai. Netoli Port Sudano uosto į vandenį buvo nuleista 5 kambarių povandeninis namas, kuriame apsigyveno 7 žmonės. Jie pradėjo savo ilgesnį povandeninį gyvenimą 45 pėdų gylyje. Dar giliau 80 pėdų po vandeniu, buvo pastatytas mažas dviejų kambarių namas. Didžiajame name buvo gerai įruošti kambariai, oras tiekiamas nuo kranto per vamzdį. Dirbtinio klimato įrenginys palaikė normalią temperatūrą. Virtuvėje buvo gaminami valgiai, kurie visiškai patenkino imantų prancūzų skonį. Jūra teikė labai įvairų maistą.

Šiuo eksperimentu buvo stengiamasi išaiškinti, kaip žmogus pakelia ilgesnį gyvenimą po vandeniu, kaip jis sugeba aklimatizuotis. Kiekvieną gyvenimo reguliariai tir-davo gydytojas — akvalangininkas, kuris kasdien nusileis-davo į povandeninį namą. Pasirodė, kad jūros dugno gyventojai tiek prisitaikė, jog galėdavo su akvalangu dvigubai giliau nerti negu jų draugai. Kasdien jie plaukiodavo ne mažiau 5 val., stebėjo jūros dugno gyvenimą, filmavo gyvūniją.

Bandymą organizavo žymus prancūzų tyrinėtojas, akvalango išradėjas, Žakas Ivas Kusto. Jis ketina sekančiais metais Viduržemio jūroje pa-statyti dar didesnį ir giliau nugarandintą povandeninį „kaimą“. Kusto laiko savo bandymus pirmaisiais žmonių žingsniais, siekiant apgyvendinti okeanų pakrantes. Ir akvalangas teesą kuklus pradininkas tokių aparatų, kurie atstos žmogui dirbtines žiaunas, galintis tiesiog iš vandens ryti deguonį. „Anksčiau ar vėliau, — tvirtina Kusto, — žmonija apsigyvens jūros dugne Okeanuose atsiras miestai, ligoninės, teatrai...“

AR YRA LIETUVOJE NAFTOS?

Geologijos ir geografijos mokslinio tyrimo instituto bendradarbis K. Sakalauskas „Komjaunimo Tiesoje“ (Nr. 136) primena, kad jau nuo praėjusio šimtmečio vidurio spėjama, kad Pabaltijy gali būti naftos. Pokario metu 1949 m. Vilniuje buvo išgręžtas pirmasis gilus apie 500 m. gręžinys. Čia ir vėliau Grigis kėse buvo rasti klampios naftos pėdsakai. Tačiau Lietuvoje trūkė specialistų geologų, kurie sugebėtų įvertinti tyrinėjimus. Naftos ir dujų paieškų darbai Lietuvoje pradėti organizuoti tik 1958 m. Atsirado pirmieji Sovietijoje mokslus baigę naftos spe-

suinteresuotam visada prieinamas. Ir V. P. pirmu negu rašydamas, būtų geriau padaręs, jei būtų pastudijavęs L. N. darbų eiga iš gausybės turimų dokumentų. Ką V. P. turi mintyje sakyd. „Kino operavimu atbaidė dar daugiau tautiečių“, nesuprantu! Ką gi turėjo LN v-ba daryti? Užkalti duris ir laikyti kino salę tuščią? Kai dabar gavome leidimą ir kada turėsime lėšas, kiną paversi į LN pilną to žodžio prasme, aišku, kad tada kino neoperuosime! Į likusią šio V. P., kiršinimo čio liet. visuomenę pramanytais teigimais, straipsnio dalį, tikiuosi atsakyti vėliau. Sk. St.

JUOZO MARTINKONIO ĮPĖDINIAMS.

1947 metais miręs Juozas Martinkonis yra palikęs kelis tūkstančius dolerių anksčiau Lazdijuose gyvenusiam kun. Juozui Marcukoniui ir taipgi Broniui bei Vincui Marcukoniams.

Patys Marcukoniai arba apie juos žinantieji malonėkai te atsiliepti:

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York, N. Y. 10024.

cialistai.

Gręžiniai palaipsniui iš Pietrytinės ir Rytinės Lietuvos perkelti į centrinę dalį ir Suvalkijos vakarus. 1960 m. Virbalio gręžinyje apie 1150 metrų gylyje buvo sutiktos skysta nafta persunktos uolienos. Analogiški radiniai buvo ir Kybartuose, Pajevonyse ir Vištytyje. Šiuo metu be tyrinėjimų Kybartų — Virbalio ruože, gręžiama dar dvejose vietose — prie Tauragės ir Gargždų. Nuo 1959 m. naftos įieškoma Latvijoje, o pernai ji rasta Kaliningrado srityje. Guseve (buv. Gumbinėje).

Žinoma, tyrinėjimus vykdyti lietuviams padeda ypatinga nafta susirūpinę sovietiniai mokslininkai. Ar Lietuvoje bus rasti pakankami naftos kiekiai? Taip, atsako Sakalauskas, bus rasti pramoniniai naftos kiekiai. Nesą abejonės, kad Lietuvoje naftos esama.

LIETUVOS MOKSLININKAI ETNOGRAFIJOS KONGRESE MASKVOJE

Rugpjūčio 3—10 dd. Maskvoje įvyko septintasis Tarp-tautinis antropologų ir etnografių kongresas. Dalyvavo per 1300 delegatų. Buvo delegacijos iš Vakarų kraštų — JAV, Fed. Vokietijos ir kt. Sovietų S-gai atstovavo 300 mokslininkų, iš jų 40 atvyko iš Lietuvos.

Iš Lietuvos atvykę darė pranešimus teorijos ir metodologijos, žodinės ir muzikinės liaudies kūrybos, lingvistikos sekcijose ir trijuose simpoziumuose — taikomosios etnografijos iš liaudies muzikos instrumentų ir liaudies dainų susistematinimo. Dr. J. Jurginis Maskvos kongrese darė pranešimą tema „Lietuvos kaimo bendruomenė“, istorijos mokslų kandidatas J. Butkevičius drauge su L. Te-rentjeva ir N. Šmygina — „Kaimo gyvenvietės Pabaltijy“, istorijos mokslų kand. A. Vyšniauskaitė — „Lietuvių valstiečių šeimos vystymasis“, doc. A. Čiurlionytė — „Lietuvių tradicinės melodikos stilistinės ypatybės“, doc. V. Mažiulis — „Lingvistinės pastabos baltų etnografinės klausimu“. Esą sovietiniai ir lietuvių mokslininkai lietuvių klausimus, kaip praktiškai naudoti etnografinių ir antropologinių tyrimų rezultatus pramonėje, gyvenamųjų namų statyboje, plataus vartojimo daiktų gamyboje, vystant liaudies meną, sveikatos apsaugą, sportą.

Kongreso dalyviams buvo parodytas lietuviškas interjeras, be to, literatūra etnografijos, meno ir tautosakos klausimais. Dalyviai buvo vežiojami ir po Sovietijos miestus.

KEISTI DALYKAI VYKSTA MŪSŲ LITERATUROJE

Sovietų Rašytojų Sąjungos organas „Literaturnaja Gazeta“ vienoje paskutinių lai-dų aštriai puolė keturius neseniai pasirodžiusius sovietinius romaneus. Esą juose skir-ta per daug vietos sausiems techniškams klausimams ir per mažai susidomėta gyvais žmonėmis. Žurnale rašoma: „Keisti dalykai vyksta mūsų literatūroje. Vienaime romane aiškinama, kaip drėkinamos stepės, kitame — kaip veisiamos žuvis, trečiame — kaip greičiau statyti namus... Juk statybos įrankiai ar alyvos vamzdžiai negali būti literatūros kūrinio objektais... Pirmoje eilėje reikia paliesti žmones... Jei kūrėjas nekelia žmonių abipusių ryšių, jų džiaugsmų ir rūpesčių, jis jau — nebe kūrėjas. Romanų autoriai temas apie statybą ar drėkinimą turėtų perleisti specialistams...“ (Vėl stebime keistus reiškinius. Kaip maskvinio žurnalo raginimą suderinti su partijos reikalavimais, kaip suprasti lietuvių rašytojo J. Dovydaičio pasta-rojo meto entuziazmą aprašant įmonių ar elektrinių dar-bus ir Lietuvos partiečių pasitenkinimą? E.).

Canadian Vickers Ltd.

įieško

10 Turret Lathe Operators
Toolmakers

10 Milling Machine Operators
Radial Drill Operators
Horizontal Boring Mill Operators

Planer Operators

Ingersoll Operators

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudotis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

(Dieninė ir naktinė pamaina. Ypatingai geras atlyginimas naktinei pamainai).

Coppersmiths

Turi būti prityrę gaminant katilus, vamzdžius ir t. t. ir pajėgūs, naudojant planus, išsidėstyti.

Normalus dirbančiųjų socialinis aprūpinimas. Suinteresuotieji priimami pasikalbėjimams ir vakarais nuo 7 v. iki 9 v. vakaro.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

WELLAND, Ont.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS.

Apylinkės valdyba bendrai su Niagara Pusiasalio parapija, š. m. gruodžio mėn. 31 d., Prancūzų salėje, Empire St., Welland, rengia N. Metų sutikimą. Dar primena

me, kad šiais metais Naujų Metų išvakarės išpuola ketvirtadienį taigi bus galima praleisti laiką iki 2 val. Plačiau apie Naujų Metų sutikimą valdyba duos informacijų daugiau.

ST. CATHARINES, ONTARIO

SLA NAMAS ATLANTIC CITY

Šiais metais turėjome progos atostogas praleisti garsiajame kurorte prie Atlanto vandenyno — Atlantic City mieste.

Ne tik kad malonu buvo sūriam vandenį bei banguojančioj jūroj pasimaudyti, bet ir kartu pagyventi keletą dienų lietuviškoj dvasioje, kurią suteikia SLA vasarvietė „Manor“, kur atostogauja

MASKVA RENGIASI KOMUNISTI SUVAŽIAVIMUI

Vakarų spaudos atstovų Maskvoje žiniomis, sovietų partinė vadovybė pradėjusi konkrečius žygius sukviešti komunistinių partijų suvažiavimą ir jos metu pasmerkti Raud. Kinijos komunistus. Liepos mėn. pradžioje Maskvoje vyko pasitarimai su komunistų partijų atstovais iš Vakarų valstybių ir mažai išsivysčiusių kraštų. Paskutiniame „Komunist“ numeryje paskelbtas sąrašas tų komunistinių partijų pasaulyje, kurios palaikė Maskvą ir kurias galima laikyti būsimu suvažiavimo dalyvėmis. Tų partijų tarpe yra ir Jugoslavija.

Maskvoje esama išpuodžio, kad pastaruoju metu jau turį mažiau įtakos tie kraštai, kurie ligšiol buvę priešinę sukviešti plataus masto komunistų suvažiavimą. Čia nuolaidas padariusi Lenkija ir Jugoslavija. Spėjama, kad komunistų partijų suvažiavimas galis įvykti š. m. lapkričio mėn. E.

— Kongas nutraukė su Burundi santykius, nes ji remia sukilėlius.

— Uraganas „Kleo“ Gvadalupei padarė 50 mil. dol. nuostolių.

vien lietuvių SLA narių.

Pirma mūsų pažintis buvo su maloniais šeimnininkais, kurie tą namą prižiūri, pp. J. Gavranskiais. Jie mus maloniai priėmė ir aprodė namą. Ten susipažinom su prof. Dr. V. Kanauka, jo broliu veterinarijos gydytoju, J. Urbonu, p. Miliausku ir dukra, p. Kiaune, p. Tvarkūnu, inž. A. Dižiuliu ir jo žmonele dantų gydytoja bei mamyte, p. Norkus, pp. Valadkai, SLA raštinės tarnautoja p. Sparauskienė ir jos malonia marmyte. Taip pat buvo malonu susitikti su SLA išdo globėja E. Mikuziute, su kuria buvo maloniai pasikalbėta SLA organizacijos reikalais.

Telefonu pasikalbėta su prezid. Pov. Dargiu ir SLA sekr. B. Pivaroniene ir kitais.

SLA namas susideda iš 12 kambarių ir dviejų apartamentų, kurie nuomojami didesnei šeimai. Rūsy gražiai įrengta virtuvė ir valgomasis, kuriame gali valgyti apie 50 asmenų. Taip pat rūsy yra ir sargui butas. Kiekvienam kambariui yra po dvi lovas ir vonia su dušu bei sofa ir bufetas.

Grindys išklotos kilimais. Laiptai nuo trečio aukšto iki rūsiu iškloti kilimais.

Įeinant pro priekines duris, yra svečių kambarys, papuoštas lietuviškais paveikslais; kabo Vytis. Čia ir lietuviškos stovylėlės laikanti rankov tautinė vėliavėlė. Visi svečiai, grįžę iš maudyklos, tame kambariui šnekučiuojasi bei susipažįsta, o kai kalba baigiasi, žiūri televiziją. Patartina kiekvienam SLA nariui nuvažiuoti atostogas praleisti, nes nariams yra papiginti kambariai.

Tad iki malonaus pasimatymo sekančiais metais. P. Polgrimas.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 5,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaguoja E. BOREIŠA.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

MONTREAL

PARENGIMŲ KALENDORIUS

KLK Moterų dr.-ja rugsėjo 23 d. ruošia madų parodą.
● Spalio 18 d. Prezidento A. Smetonos 20 m. mirties sukaikties minėjimas.

KLK Moterų dr.-jos rudens balius - koncertas paskirtas spalio 24 d.

— Šv. Elzbietos, šv. Kazimiero parap., d.-jos vakarienė ir kaukių balius spalio 31 d.
● Lapkričio 21 d. Nepriklausomybės literatūros vakaras ir loterijos užbaigimas.

Lapkričio 28 d. Šv. Kazimiero parap. vyrų choro koncertas - vakaras.

Spaudos balius bus 1965 m. vasario 6 dieną.

BANKO „LITO“ REIKALAI

Einamųjų sąskaitų ir indėlių sąskaitų reikalai

prieš atostogas visiems namams buvo išsiuntinėtis aplinkraštis ir pridėtos ein. sąskaitų knygtės. Atrodo, kad dar ne visi nariai skiria tas dvi sąskaitų rūšis. Užtat šia proga dar kartą primename visiems, kad už indėlių sąskaitas dividendai skaičiuojami tik kartą į pusę metų nuo mažiausios tame pusmetyje buvusios sąskaitoje sumos. Gi už ein. sąskaitas palūkanos skaičiuojamos kas mėnesį nuo mažiausios tame mėnesyje buvusios sąskaitoje sumos. Už indėlių sąskaitas „Litas“ moka 4½% dividendų, kuriuos prirašo metams pasibaigus, o už ein. sąskaitas 4% palūkanų, kurios prirašomos kas pusmetį.

Praktiška išvada taupytojams: santaupas dėti į ein. sąskaitas iki metų galo. Metų pabaigoje apsigalvoti, kiek norima santaupų laikyti pastoviai ir jas pervedi į indėlių sąskaitas. Gi sumas apyvartai verta laikyti tik ein. sąskaitose visą laiką.

„Lito“ augimas vasaros metu buvo kiek sulėtėjęs, bet dabar vėl sustiprėjo ir yra vilčių iki metų galo padidėti dar vienu ketvirčiu milijono dolerių. Šiuo metu „Litas“ artėja į vieną milijoną du šimtus tūkstančių dolerių.

Narių sugestijos dėl „Lito“ augimo, reikalu tvarkymo, patobulinimų ir pn. dalykų mieliai laukiamos. Kas nori atsakymo, tam reikia pasirašyti ir nurodyti adresą.

Nekilnojamo turto paskoloms nariai prašomi registruotis iš anksto, kadangi ne visada „Litas“ turi pakankamai fondų visus patenkinti.

„Lito“ valdybos ir komisijų posėdis kviečiamas rugsėjo mėn. 10 d. 7 val. vakaro banko patalpose, 1465 De Seve St. Pr. R.

● Dr. J. Šamogas grįžo iš atostogų ir pradėjo darbą. Doktoras kelių savačių atostoginį poilsį su šeima turėjo prie Atlanto Nova Scotia.

● Dr. Jaugelienė ir inž. Jaugelis išvyko atostogų.

DR. J. ŠAMOGAS
5441 BANNANTYNE, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p.m.

trečiadienį 7-9 p.m.

šeštadienį 11-1 p.m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS
956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

DLK VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

— Pašalpinės dr.-jos susirinkimas šį penktadienį 8 val. vakaro.

— Paskutinis terminas statybos kontraktoriams paduoti pasiūlymus statomiems klubo namams.

— Sąryšy su statyba klubo nariai prašomi nedelsiant nusipirkti šerų iki nustatyto 6 skaičiaus.

Klubas Valdyba.

BIRUTĖ VAITKŪNAITĖ

šoka La Theaere De La Place jau antra savaitė, Place Vile Marie promenadoj esančiam La Theatre De La Place vyksta nuo 10.30 vakaro, modernaus šokio spektakliai (Dance Contemporaine). Trys šios įdomios programos šokiai yra Birutės Vaitkūnaitės choreografijos, susilaukę ir kritikos ir publikos palankaus priėmimo. Birutė Vaitkūnaitė taip pat dalyvauja kaip šokėja daugumoje šokių ir (Le Devoir) kritiko pripažinimu yra tikrai visokia prasme puiki šokėja.

Paminėtina, kad išpūdinga šios programos premjera buvo atlikta prieš dvi savaites atviroje scenoje Place Vile Marie aikštėje, vakare ir paliko gilų įspūdį keliems šimtams žiūrovų.

Lietuviams būtų verta šią programą taip pat aplankyti. Spektakliai vyksta kasdien (išskyrus pirmadienį), nuo 10.30 val. vakaro. Po pirmos rugsėjo savaitės spektakliai prasidės anksčiau.

Smulkesnes informacijas galima gauti ir bilietus rezervuoti kasdien nuo 2 val. p. p. iki vakaro, skambinant teatro telefonu 861-6665.

MIRĖ NUOŠIRDI LIETUVĖ

Penktadienį, rugp. 28 d. po ilgos ir labai sunkios ligos mirė nuoširdi lietuvaitė, Barbora Žemgulytė, sulaukusi 63 metų amžiaus, kilusi iš Žemaitijos, nuo Kretingos.

Barbora Žemgulytė Montrealio lietuviams gerai buvo pažįstama, nes buvo labai jautri, draugiška, linksma ir bendruomeniška. Montrealyje liko jos sesuo p. Mickienė, Amerikoje ir Lietuvoje daug artimųjų. B. Žemgulytė palai dotė per AV bažnyčią rugp. 31 d. Nuširdi užuojauta pp. Mickų šeimai ir artimiesiems.

● Paulauskaitė Izab. ir p. p. Mikėnai išvyksta į Torontą, dalyvauti J. ir Ald. Morkų vedybėse sukaikties.

DR. V. GIRIŲNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1a 11 kamb.
WE 2-6662; namų 737-9681

NOTARAS
J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building

Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

Advokatas
STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSERH R. MILLER

B. A., B. C. L.
Suite 205

168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Specialus Pasiūlymas

NUO RUGPJŪCIO 22 IKI RUGSĖJO 22 DIENOS
SPALVINIS ALIEJINIAIS DAŽAIS JOSŲ VAIKO

8x10 PORTRETAS

TIKTAI UŽ \$ 4.98.

Susitarti skambinkite: 525-8971

TONY'S PHOTO STUDIO

1920 Frontenac St.

T. LAURINAITIS

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

— Paskutinio sekmadienio rinkliava buvo \$276.50.

— Šis penktadienis, pirmasis mėnesio penktadienis. Vaikinis mišios — 7.30 val.

— Krikštai: Jz. Žemaičio sūnus Roberto Patriko vardais, R. A. Ottų dukra Karolinos Marijos Birutės vardais; A. J. Kirkilionių sūnus Tomo Algio vardais. Sveikiname laimingus tėvus.

— Kadangi sek. savaitgalis yra Darbo savaitgalis, tai AV p.-jos choras pradės savo metinę veiklą rugs. m. 13 d. sekmadienį. Prašome mielus choristus rinktis pradėdami šiuo sekmadieniu ir padėti mums garbinti Dievą su gražia giesme mūsų lietuviškoje bažnyčioje. Šiuo pradėsime rudens sezoną mūsų parapijoje.

— AV gegužinė praėjo labai gerai, žmonių buvo daug. Graži diena ir parengi ma programa atsilankiusiems suteikė malonumo. Pelno per 300 dol.

— S. Daukantas rašė Būde: Lietuvis. nuvargęs ar rūpestingas sau niūniuoją, tarsi kutindamas širdį laimingesne ateicia; linksmu būdamas dainuoja skaidriu balsu, tarsi ir kitus norėdamas palinks minti savo džiaugsmu.

● P. Milda Grigarienė su sūnum Ronaldu - Bronium iš Sacramento, Californijos lankosi pas jos tėvelius pp. Kavalus Montrealyje.

● Pp. Jaunių šeima atostogaudama lankosi New York'e Pasaulinėje parodoje ir maudosi Misquamicut, R. I. pajūryje, iš kur montrealiečiams siunčia sveikinimų.

● D. Jurkus su Ponia, atostogaudami, viešėjo sūnaus geologo, dirbančio prie dižinių statybų Kanados rytuose, šeimoje, lankėsi New York'o Pasaulinėje parodoje ir dabar ruošiasi sūnaus inžinerijos daktaro vestuvėms, kurios įvyks Toronte rugsėjo 12 dieną.

● Pr. Rudinskas, „Lito“ vedėjas, su šeima šios vasaros atostogas praleido prie Le Claire ežero, kur statėsi vasarnamį ir tvarkė savo sklypą.

PARDUODAMAS SKLYPAS

prie Claire Sylvere ežero (ten, kur buvo skautų stovykla), labai geromis sąlygomis, skambinti vakarais nuo 5 val. Tel. 366-3397.

I.G.ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
SEKMADIENĮ PER CFMB STOTĮ,
BANGA 1410, 10 VAL. VAKARO.

Programos vedėjas L. Stankevičius.
Telef.: 669-8834

TAUPLYK IR SKOLINKIS
SAVO KREDITO KOOPERATYVE

Adresas: 1465 De Seve St., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių.

Mirties atveju pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šerų — 4,5%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais.

Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien, nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 10 iki 11 val.; vakarais — trečiadienį ir penktadienį nuo 7 iki 8 val.

Sv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadien, nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472; trečiadien, nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadienį nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

— Pirmasis penktadienis. Išpažintys ketvirtadienį nuo 7 val. vak. Mišios rytą 7.45 ir 8 val. vakaro.

— Sandra Januškaitė ir Genus Viger tuokiasi šeštadienį 11 val.

— Piknikas praėjo gerai. Mišias laikė kun. J. Gaudzė. Dalyvavo labai daug žmonių. Buvo turtinga loterija ir žaidimai. Gauta pelno 468.15.

— Klebonas išvažiuoja į New Yorką, Katalikų mokslo akademijos suvažiavimą ir sugrįš ateinančią savaitę.

— Kapų lankymas su Aušros Vartų parapija įvyks rugsėjo 27 dieną 3 val. po pietų.

● A. Vazalinskis su Ponia atostogas šiemet sunaudojo praktiskam reikalui — tvarkyti savo vasarvietės vietas.

● Pp. Lapinų jr. šeima susilaukė dukrelę.

● Pp. Viskantų šeima nusipirko visai naujus namus La Sallėje.

● P. Sagaitis su žmona labai patenkintas atsilankęs Lietuvių dienoje New Yorke. Visa diena ponams Sagaičiams padarė didelį įspūdį.

● New Yorkan buvo nuvykę p. p. Skučai, Lietuvinkai tē, N. Gudžiūnaitė. Visi patenkinti Lietuvių diena.

● Pp. Pundžiai iš Torontolankosi Montrealyje, kur prieš kiek metų čia yra gyvenę. Viešėjo M. Lukošii šeimoje.

● K. Maliauskų šeima atostogų proga išvykusi į Torontą.

KANADA TURĖS SAVO VALSTYBINĘ VELIAVĄ

Kanados min. pirm. L. Pearson birželio 15 d. federaliniame parlamente atidarė debatus dėl jo vyriausybės pasiūlyto Kanados vėliavos projekto: trys raudoni klevo lapai sujungti bendru kotu baltame dugne ir abiejuose vėliavos galuose po žydrą ruožą.

Pearson pažymėjo, kad debatus pradžia parinkta reikšminga diena, nes birželio 15 diena sukanca 750 metų nuo „Magna Charta“ ir 100 metų, kai priešininkai J. A. Macdonald ir G. Brown, tarp savęs susitarė ir pradėjo kurti Kanados Federaciją.

Kanada yra savarankiška valstybė, teigė Pearson, ir jai reikia turėti savo vėliavą, kurią turi teisė priimti federalinis parlamentas, atstovaujantis

ALLIANCE REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, rezidenciniai namai, apartamentai, investacijos, morgungių parūpinimas.

TORONTO

SUSIROPINIMAS LIETUVIS VISKUOJU SEMINARU,

taikomu baigusiems šeštadieninė mokyklą. Iškilio šeštadieninės mokyklos taryboj, kuri aptarė ir iškilusį naujų klasių reikalingumą bei Kalėdų eglutės ir kt. reikalus.

ESTIJOS KONSULAS

p. Markaus 80 m. sukakties proga pagerbtuvėse dalyvavo Liet. gen. konsulas J. Žmuidzinas su Ponia ir Baltiečių Federacijos atstovai: dr. M. Anyšas su Ponia ir J. R. Simanavičius.

SPAUDOS KIOSKAS

prie Prisikėlimo par. rugpjūčio 30 dieną atnaujinama veikima. Kioske galima gauti knygų ir laikraščių. Kioską veda P. Micevičius.

KURIASI SAVO OKYJE MEDZIOTOJŲ IR ŽUKLAUTOJŲ KLUBAS

Klubas įsigijo savo ūkį, kurin rugsėjo 5 — 7 dienomis vyksta kurtis su pjūklų, kirviu, replėmis ir kt. įrankiais, be to — maisto atsargomis, nakvynės reikmenimis. Važiujama 69 keliu, už Perry Sound išsukama į 124 kelią, pravažiavus Dunchurch sukiti į 520 kelią ir juo pavažiavus 13 mylių bus pasiektas tikslas.

● Mirė Vincas Remeiko 84 m. Į Kanadą atvykęs prieš I pas. karą, kilęs nuo Deltuvos.

Kanados tauta.

Pasisakius min. pirm. L. Pearsonui ir atsiliepus kitiems, parlamento pirmininkas (speaker) Macnaughton pasiūlė įstatymo projektą padalyti į dvi dalis: viena, kurioj būtų priimta Kanados vėliava ir himnas O Canada ir kita, kurioj būtų pasisakyta apie Britanijos vėliavą „Union Jack“ ir himną God save the queen. Šis antras nuotaras esą turėtų būti priimtas ypatingomis apeigomis.

KEATING FORD Sales Limited

4415 Bannantyne Ave.
FALCON FAIRLANE

GALAXIE THUNDERBIRD
MUSTANG — TRUCKS

Used cars
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS

Keating Ford Sales Ltd.

Jūsų lietuvis atstovas

769-8831

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548
Ištaigos 769-8529

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE BOARD NARIAI

3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879

10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės YRA ATSTOVAUJAMOS:

ADAMONIS
INSURANCE AGENCY INC.

Quebec Insurance Brokers Association Nariai

3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472.

GAISRAS — AUTOMOBILIAI — ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ.

Tikslus ir greitas patarnavimas. Sąskaitos Lite No. D-752

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

„PARAMA“

Lietuvių Kredito Kooperatyvas, nuo š. m. rugsėjo mėn. 5 d. bus atidarytas sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 v. p. p.

● Maldininkų kelionė į Midlandą šį sekmadienį, rugsėjo 6 d. Lietuviams ten pamaldos 12 val.

KANADOS PARODOJE

lietuvių skyrius, kurį tvarko dail. T. Valius ir du architektai A. Banelis ir V. Petrulis, aplankytas Ont. žemės ūkio min. ir Toront'o burmistro, kuriems paaiškinimų davė Apyl. pirm. inž. Čiuplinskas. Svečiai skyrė apnvanoti. Lankytojų dėmesį kreipia skulpt. Košubos „Rūpintojėlio“ skulptūra.

MALONEY APIE BETEISE TREČIĄJĄ JĖGĄ

Minint Toront'o birželio baissiojo dieną, Eaton auditorijoje adv. A. Maloney, kuris pakeitė konservatorių lyderį Diefenbakerį, pareiškė įdomių minčių. Maloney sakė, kad Kanadoje trečią gyventojų dalį sudaro nei anglai, nei prancūzai, bet nauji įvairių tautų ateiviai. Nors jie atlieka visas valstybines prievoles, bet jie nesinaudoja lygiomis su angly bei prancūzų grupėmis teisėmis, jie yra ig noruojami, ir tai yra neteisinga.

Maloney teisingai sako, ta čiau kalta pati ta trečioji grupė, kad ji nesirūpina savo teisėmis. Gyvenimo gi tikrovė yra ta, kad už teises reikia kovoti. Vyraujančios dvi grupės tikrai nesirūpins trečiosios grupės teisėmis.

Keating Ford Sales Ltd.
Tel. namų DO 6-2548
Ištaigos 769-8529

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 WELLINGTON ST.

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU
ZEMOMIS KAINOMIS

LAIKRODZIUS IR JUVELYRUS.

J. Gražys

KALIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeliuoju.

Vasaros laiko saugojimas. (storidžiai).

6396 Bannantyne, Verdun,
PO 7-6183.

PINE LAND CORP.
agentas ROMAS VERBYLA